ATEITIS

1959; NR. 7
RUGSĖJIS

ATEITIS eina nuo 1911

KATALIKIŠKOJO JAUNIMO ŽURNALAS

1955 METAI Nr. 7

RUGSĖJIS—SEPTEMBER

☆

Redaktorius — Paulius Jurkus

REDAKCIJOS KOLEKTYVAS — Danutė Aleksandravičiūtė - Bobelienė, Cintarė Banaitytė-Ivaškienė, Teresė Ivaškaitė.

Visą spausdinamą medžiagą redakcija taiso savo nuožiūra. Nepanaudoti straipsniai grąžinami autoriui prašant.

Administratorius — Kun. V. Dabušis

Redakcijos ir administracijos adresas:

ATEITIS, 916 Willoughby Avenue, Brooklyn 21, N. Y., U. S. A.
Tel.: GLenmore 2-2923

Prenumerata metams $5.00 pagal JAV dol. kursą

Garbės prenumerata metams $10.00

Atskiro numerio kaina 50c.

☆

LITHUANIAN CATHOLIC YOUTH MAGAZINE

Published monthly, except July and August, by the Lithuanian Catholic Youth Association.

"A T E I T I S"

916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Subscription $5.00 per year

Single copy 50c.

☆

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

TURINYS

Kęstutis Skrupskelis
Ateitininkai ir ideologija 169

Daina
Mėnulis stato tiltus, Vakaro tyla, Pavasario daina (eil.) 170

Studento techniko malda 174

Pamatė "Ateitį" po 18 metų 175

Alfa Sušinskas
Svetimiesiems — angelas, saviesiems — žvėris 176

J. Sakalas
Mano laimė (eil.) 177

Alma Mater baigusieji ateitininkai 178

Ingrida Stasaitė
"Atostogos Lietuvoje" jauniesiems 181

Gražina Norvilaitė
Moksleivių ateitininkų jubilėjinė stovykla 181

Danguolė Masionytė
Ateitininkų 50 metų jubilėjų pradedant 182

Per prizmę
Vytenis — Ateitininkiškojo gyvenimo aktualijos 183

Sportas
J. Šoliūnas — Sportas ir mes 184

Vardai, įvykiai, idėjos 185

Studentų Ateitininkų Sąjungoje 187

Moksleivių Ateitininkų Sąjungoje 189

Kreivos šypsenos 192

Šachmatai ..... Viršelio III psl.

Viršelyje — Vakaras Dainavos stovykloje. Nuotr. V. Augustino

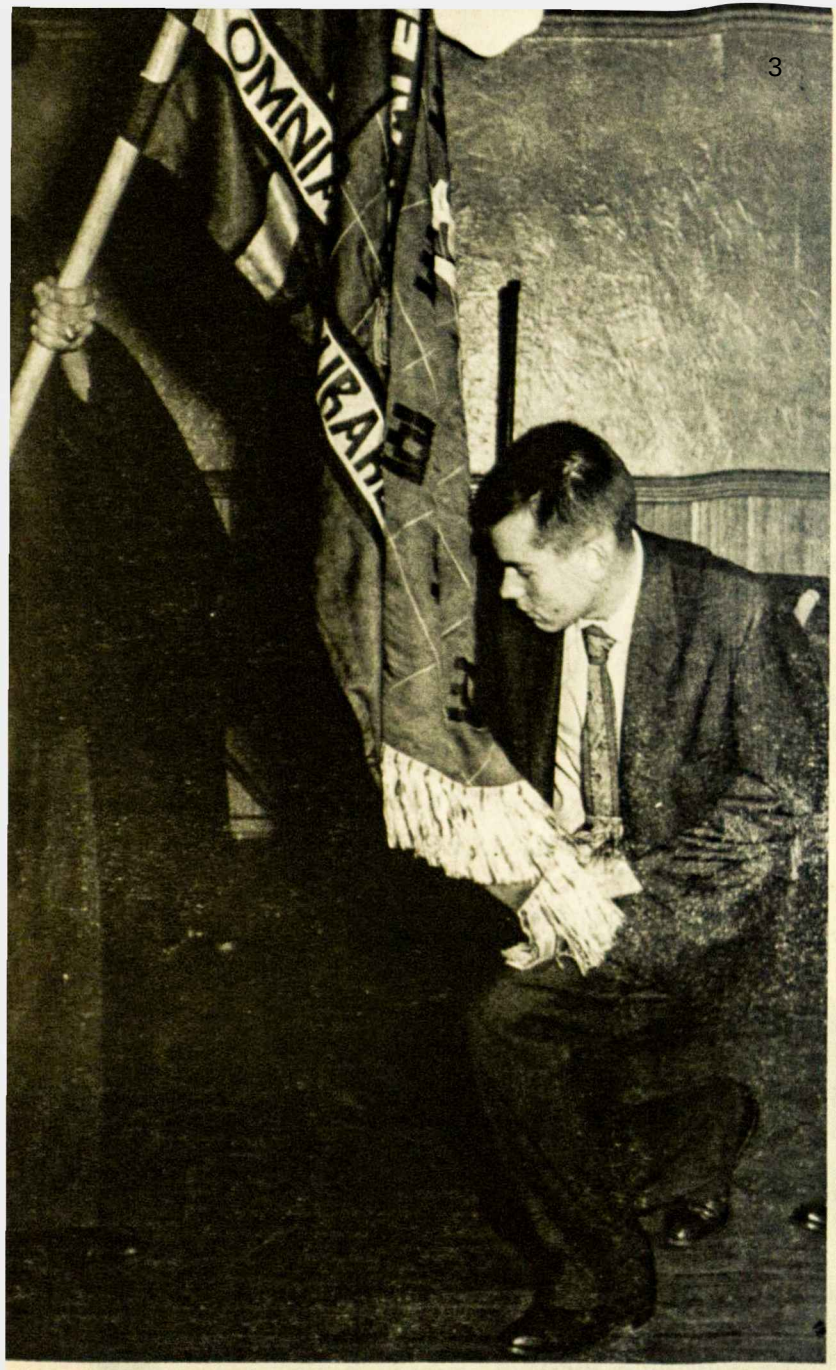

Iš New Yorko ateitininkų šventės — Algis Šaulys duoda įžodį
Nuotr. V. Maželio

ATEITININKAI IR IDEOLOGIJA

KĘSTUTIS SKRUPSKELIS

Šios paskaitos* rėmuose žodį ideologija galime aptarti kaip organišką idėjų visumą, kuri apsprendžia arba iššaukia žmogaus veiksmus. Šiuo metu neliesime idelogijos turinio; tai yra tų idėjų, kurias ideologija apima, ir taip pat nekalbėsime apie ideologijos santykį su žmogaus veiksmu. Kalbėsime tik apie du ideologijos aspektus — jos organišką charakterį ir jos visumą. Trumpai sakant, nekalbėsime, iš ko ideologija turėtų susidėti, bet bandysime nustatyti grynai formalų santykį tarp ateitininkų ir jų ideologijos. Tema gali atrodyti labai sausa. Faktiškai, ji yra labai sausa, o jos išvystymas bus dar sausesnis jau vien tik dėlto, kad lietuviškai išsireikšti nelabai moku, o tačiau tema pasilieka svarbi ir mūsų tarpe per retai keliama.

Apskritai, ateitininkų pažiūrą į savo ideologiją galime apibudinti maždaug taip: mūsų ideologija yra iš dangaus mums duota dovana, kurią mes turime atmintinai išmokti, o kalbėdami su santariečiais — visada tai kartoti. Bet pamirštame, kad ideologija taip pat turi augti, turi visada atsinaujinti ir kad kiekvie-

* Paskaita. skaityta Putnamo ateitininkų šventėje.

LIETUVOS NACIONALINĖ M. MAŽVYDO BIBLIOTEKA

DAINA

MĖNULIS STATO TILTĄ

Mėnulis vienišas šią naktį,
Žvaigždelės nei vienos.
Keliauja vienišas mėnulis,
Keliauja lig aušros.

Per jūras mėnuo stato tiltą,
Per jūras praeitin.
Iš atminimų stato tiltą
Ir skverbiasi širdin.

Pabaigęs darbą, mėnuo šypsos,
Vadina jis mane.
Einu per gintarinį tiltą,
Einu aš pas tave.

VAKARO TYLA

Atėjo vakaras. Girdžiu aš svirplio smuiką.
Tai šaukia stygos, o tai vėl tyla.
Sėdėdama jaučiu; tyla liūliuoja žemę,
Užgeso saulės spinduliai, ir vėl diena baigta.

Užmerkusi akis, jau žemė taisos miegui,
Tik žiburėliai mirga danguje.
Visos dienos vargai, kančia ir sielvartas
Paskęsta vakarinėj tyloje.

O Viešpatie! Tavo ramybė plaukia žemėn,
Tu užmigdei pasaulį taip giliai...
Kodėl mano širdis sau vietos nesuranda?
Kodėl kankina neapsakomi jausmai?

PAVASARIO DAINA

Sugrįš žvaigždėtos naktys,
Pavasaris ateis.
Sugrįš saulėtos dienos,
Pavasaris ateis.

Užburtas, paslaptingas
Pavasaris ateis.
Dainuodamas, laimingas
Pavasaris ateis.

Sakei man vieną kartą--
Pavasaris ateis.
Tikėjau tavo žodžiais,
Pavasaris ateis.

Svajonėmis papuoštas
Pavasaris ateis.
Tai kas, kad Tu negrįši?...
Pavasaris ateis.

---

nos naujos kartos pareiga yra ideologiją plėtoti. Apie šį reikalą ir kalbėsime.

Būtų gera pačioje pradžioje išsiaiškinti keletą sąvokų bei jų santykius. Pirmiausia, *filosofijos santykis su ideologija.* Griežtos linijos nubrėžti negalime, nes filosofinės idėjos ir sąvokos taip pat sudaro ideologijos turinį. Tai galime matyti jau vien iš to fakto, kad prof. St. Šalkauskį vadiname ir ateitininkų ideologu ir filosofu. Lyg tai būtų, kad ideologija išsirenka iš filosofinės tradicijos kai kurias vertybes, kurias ji pristato žmogui kaipo motyvus jojo veiksmams. Ir čia randame skirtumą. Savo esmėje filosofija nesistengia įtaigoti žmogaus veiksmų. Faktiškai ji tai daro ir turi daryti, bet ji taip pat turi kitą aspektą, grynai mokslinį: teoretinėje plotmėje nustato žmogaus santykius su jo aplinka. Tuo tarpu Ideologija kaip tik stengiasi įtaigoti žmogaus veiksmus. Šitą pastabą darau dėlto, kad labai daug kur kalbėsiu, lyg abudu terminai reikštų tą patį.

Toliau. Niekada negalima pamiršti, kad *pagrindinis ideologijos tikslas yra motyvuoti žmogaus veiksmus.* Kitaip sakant, ji pristato

TĖV. VIKTORAS GIDŽIŪNAS, O.F.M. IŠVYKO ITALIJON

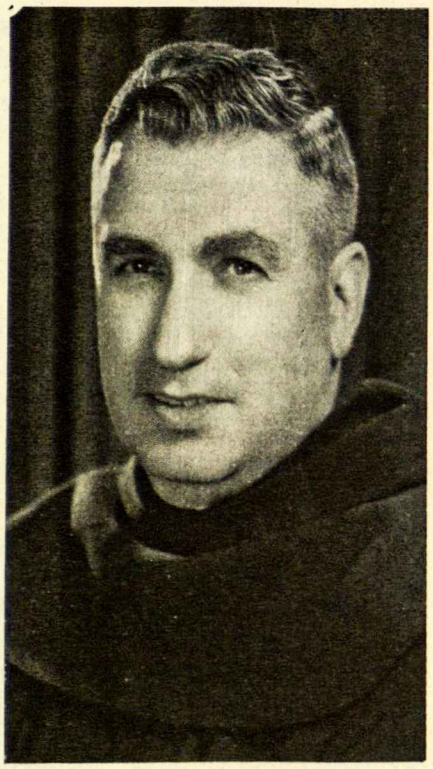

TĖV. VIKTORAS GIDŽIŪNAS, O.F.M., nuo pat gimnazijos laikų buvo ateitininkas. Labiausiai savo veiklą išvystė, atvykęs į Jungtines Amerikos Valstybes, kur padėjo organizuoti pačias pirmąsias ateitininkų stovyklas.

Susitvarkius ateitininkų vienetam, įsikūrus Ateitininkų Federacijos vyriausiai valdybai, jis buvo pakviestas Federacijos dvasios vadu. Ir šias pareigas ėjo nuo 1951 iki išvykimo Italijon.

Ateitininkams jis nesigailėjo nei laiko, nei triūso. Šalia tiesioginio darbo pranciškonų vienuolyne, rūpinosi Federacijos dvasiniais reikalais, jaunimo religiniu ugdymu, organizavo ir vedė specialias rekolekcijas, rašė Ateityje straipsnius; lankydamas moksleivių ir studentų stovyklas, kalbėjo religinėm ir tautinėm temom. Su ypatinga meile jis globojo moksleivius ateitininkus — organizavo juos Toronte, šv. Antano gimnazijoje Kennebunkporte išugdė gražią kuopelę.

Tėvas Viktoras Gidžiūnas, O.F.M., pranciškonų vyriausybės kviečiamas, rugpjūčio 26 išvyko Romon istorijos moksliniams darbams. Jis ten parengs spaudai šv. Sosto bules, liečiančias pranciškonus, ir taip pat rinks medžiagą rašomai Lietuvos pranciškonų istorijai. Su šiuo paskyrimu jis turėjo pasitraukti iš eitųjų Lietuvos pranciškonų provincijolo pareigų. Taip pat pasitraukė ir iš Ateitininkų Federacijos dvasios vado pareigų.

New Yorko ateitininkai — sendraugiai, studentai ir moksleiviai — rugpjūčio 20 Baltų Laisvės Namuose surengė jam išleistuves. Atsisveikinimo kalbas pasakė Federacijos vadas S. Sužiedėlis, St. Lušys, kun. L. Jankus. Įteikta ir kukli dovanėlė New Yorko ateitininkų vardu. Savo žodyje Tėv. V. Gidžiūnas apžvelgė ateitininkų istorijos svarbesniuosius momentus ir pabrėžė, kad iš šios organizacijos jis gavęs labai daug. Po atsisveikinimo kalbų buvo vaišės.

Tėv. Viktoras Gidžiūnas svečiuojasi moksleivių ateitininkų stovykloje Dainavoje

---

vertybes, kurių žmogus siekia ir bando realizuoti. Šis faktas yra pagrindinis kriterijus, pagal kurį galima ideologiją vertinti. Jeigu dėl kai kurių priežasčių ideologija šios misijos neatlieka, ji nustoja savo vertės, ir tokią ideologija galima visiškai pamiršti. Ir reikia pastebėti, kad ideologija gali būti atmestina net tuo atveju, kada tos vertybės, kuria ji pristato, yra tikros vertybės, kitaip sakant filosofijos pilnai patikrintos, bet ideologija nesugeba motyvuoti žmogaus veiksmų. Tai atsitinka tada, kai tos vertybės yra neefektingai pristatomos.

Dar viena įžanginė pastaba. Norėčiau pacituoti du sakinius, kurie vienu atžvilgiu bus beveik nesuprantami, nes yra išimti iš savo istorinių rėmų, o kitu atžvilgiu — gali labai keistai šioje vietoje skambėti. Pirmas tai Šv. Tomo More pasakymas: "Tai yra ožio melžimas į rėtį", antras — šv. Justino Kankinio: "Viskas, kas buvo pasakyta gražiai ir teisingai, yra mūsų." Nors šiuo momentu tie sakiniai la-

bai nedaug reiškia, bet nesu pasiryžęs jų aiškinti; tik prašau, man kalbant visą laiką juos laikyti galvoje.

Aš tikiuosi, kad dabar jau esame pasiruošę kalbėti.

Kiekviena ideologija yra sisteminė, tai yra organizuota. Ji susideda iš didelio skaičiaus idėjų ir kiekviena iš tų idėjų papildo ir praturtina kitas. Ieologijoje idėjos yra suderintos. Ateitininkų ideologijoje, konkrečiai kalbant, sakysime, yra penki principai. Tuos principus galime vadinti vertybėmis, idealais ir, turbūt, tiksliausia — motyvais. Kiekvienas iš tų penkių principų arba motyvų liečia tam tikrą žmogaus veiksmų sritį ir toje srityje bando išaukti atitinkamus veiksmus. Sakysime, inteligentiškumo rincipas pasako, kad kiekvienas žmogus, kiek jisai sugeba, turi būti inteligentu ir tuo pačiu pasako, kad kiekvienas ateitininkas yra įpareigotas to išsilavinimo siekti. To principo formulavime yra implikuojamas tam tikras inteligentiškumo supratimas. Pagal Šalkauskį, inteligentiškumas susideda iš subrendusio proto, tvirto būdo, jautrios sąžinės ir kilnios širdies. Tas pats principas nurodo, kodėl mes to turime siekti; kitaip sakant, yra bandymas tą vertybę pateisinti taip, kad kiekvienas žmogus, tai pastebėjęs, galėtų sau sakyti: "Taip, ir aš turiu to siekti." Ir tas principas nurodo, kaip mes turime to siekti, kokiomis priemonėmis naudotis, kad taptum inteligentu. Ir galų gale, principas nurodo kokius konkrečius darbus turime atlikti, jau būdami inteligentais. Vėl, pagal ideologiją, turime kovoti su materializmu, siaurumu, turime pasižymėti drąsia iniciatyva, kritišku sąmoningumu, ir taip toliau. Kaip matome, vienas principas apima labai daug. Jis ne tik nurodo vertybę, bet ir ją išaiškina, įprasmina ir padaro suprantamą.

Ideologija susideda iš keleto tokių bendrų principų arba motyvų, ir kiekvienas iš tų principų implikuoja virš minėtus elementus. Yra ypač svarbu, kalbant apie ideologiją iš formalinės pusės, tą skirtumą atsiminti. Skirtumą tarp pačios vertybės ir tarp tų visų šalutinių jos aiškinimų. Svarbu todėl, kad izoliuoja tą elementą, kuris ideologijoje negali keistis, ir taip pat atskiria tas dalis, kurios gali keistis. Tokiu būdu, ateitininkai visada sieks realizuoti savo penkis principus. Jeigu vienas bus pridėtas arba vienas išmestas, mes net galėtumėm kelti klausimą, kiek tokia ideologija pasiliks ateitininkiška. Pavyzdžiui, jeigu vieną dieną Ateitininkų Federacijos Valdyba pareikštų, kad ateitininkai neturi būti inteligentais, ir nuo to momento tas principas būtų pašalinamas, tai aš manau, kad kiekvienas ateitininkas turėtų

Ateitininkų jubilėjinių metų atidarymas. Kalba dr. A. Damušis, Ateitininkų Tarybos pirmininkas. (Plačiau žiūr. 182 psl.)

šitokiu atveju dar kartą apsispręsti, ar jis tokiai organizacijai nori priklausyti. Arba, jeigu būtų įvestas šeštas ateitininkų principas, sakysime, turtingumas. Vėl manau, kad visi jausime, kad čia jau ne ta pati organizacija. Bet iš kitos pusės, paimkime kitą pavyzdį. Įsivaizduokime pasaulį, kur visi žmonės yra katalikai. Inteligentiškumo principas pasiliks reikalingas nes ne visi katalikai yra inteligentai, bet nebus galima teigti, kad principas reikalauja kovos su materializmu ar ateizmu, nes šitokių reiškinių pasaulyje nebebūtų. Arba įsivaizduokime pasaulį kuriame yra uždrausta skaityti bet kokią knygą. Tada, aš manau, kad irgi visi sutiksime, jog inteligentiškumo principas kaip tik pasisakytų už teisę skaityti. Tai, žinoma, tiktai pavyzdžiai. Sunku būtų tikėtis tokių žemę drebinančių įvykių, bet pasikeitimai, kurie žinome, nėra tiek ryškūs, visada vyksta, ir ideologija turi pristaikyti.

Taigi, pirmoji išvada, kurią galime padaryti, yra ta, kad *ideologija yra organizuota.* Kiekvienas jos aspektas papildo antrąjį, ir tai visa yra suvesta į vieną sistemą. Ateitininkų ideologijos tikslas yra išugdyti pilnutinį žmogų. Ir kaip visiems, turbūt, aišku, vieno principo tam nepakanka, nes vienas principas nesugeba išsemti visų žmogaus veikimo sričių. Reikia tad visų principų, kurie vienas kitą balansuotų ir paliestų žmogų visame jo pilnume.

Antra. *Kiekviena ideologija yra organiška.* Ji, jeigu galima panaudoti metaforą, yra tartum gyvas daiktas, kuris sukuriamas tam tikru laiku ir dėl visiškai konkrečių priežasčių. Kiekviena ideologija, kada ji kuriama, yra savo

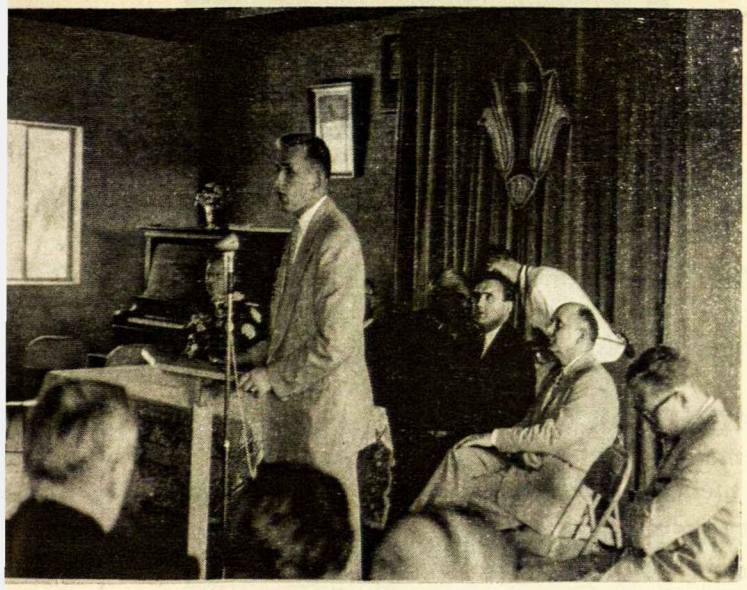

Ateitininkų jubilėjinių metų atidaryme kalba SAS CV pirm. Juozas Polikaitis

laiko reiškinys ir kitokia negali būti, nes jeigu ideologija nepatenkintų kai kurių to meto reikalavimų, ji negalėtų rasti bet kokio atgarsio. Sakysime, viduramžiais kas nors būtų manęs kurti organizaciją, kurios tikslas būtų užtikrinti fabrikų darbininkams pakenčiamas salygas. Kuriant tokią organizaciją, būtų kuriama ir ideologija, kuri statytų darbininkams socialinės lygybės idealą. Labai abejotina, kiek tokia organizacija būtų turėjusi pasisekimo viduramžiais ne dėl to, kad socialinė lygybė nebūtų vertingas idealas, bet del to, kad nebuvo fabrikų darbininkų. To meto visuomenės sąlygos nekėlė problemų kurios būtų reikalavusios tokios ideologijos. Jeigu atsimename ateitininkų istoriją, tai ir jie atsirado laiko reikalavimų iššaukti, ir tik tai dėlto rado visuomenėje atgarsio.

Bet nors ideologija yra savo laiko reiškinys, ji taip pat apsprendžiama praeities. Iš sukurtų praeityje vertybių ji pasisavina tai kas jai yra reikalinga. Galima teigti, kad kiekviena ideologija išauga iš tam tikrų filosofinių tradicijų, nes darydama vertybių atranką, ji negali jų jieškoti visur. Ateitininkų ideologija išaugo iš krikščioniškų filosofijos tradicijų ir žymia dalimi, turbūt, iš tomizmo. Tas priklausomumas tradicijai yra reikalingas. Ideologijos kitaip negalima sukurti, nes kiekvieno žmogaus galvojimas yra dalinai apspręstas to, ką žmonės galvojo prieš tai.

Priklausymas filosofiniai tradicijai duoda ideologijai platų užnugarį, iš kurio ji gali pasipildyti ir tuo būdu atsinaujinti. Ateitininkams naturalus užnugaris yra krikščioniškos filosofijos tradicijos ir tenai ateitininkai turi ieškoti įkvėpimo, jeigu galima taip išsireikšti. Prie šio klausimo norėčiau truputį sustoti ir bendrais bruožais nurodyti, kas yra ta tradicija, kuri yra mūsų naturalus užnugaris.

Šv. Tomas Akvinietis nesudaro krikščioniškos filosofinės tradicijos. Jis yra vienas iš didžiųjų filosofų, bet tiktai vienas iš daugelio. Jis tiktai atstovauja vieną tos tradicijos dalį, ir dalį, jeigu galime pastebėti, kuri atsirado palyginant vėlai. Šv. Tomas gyveno 13 šimtų metų po Kristaus, o per tą tarpą žmonės irgi galvojo.

Krikščioniška filosofinė tradicija susideda iš trijų srovių. Pirmoji, laiko atžvilgiu, prasidėjo su Šv. Augustinu ir ją galime sekti beveik be jokios pertraukos ligi šių dienų. Antroji prasidėjo tikriausiai penktame šimtmetyje po Kristaus su vadinamuoju pseudo-Dionyzu. Kas jis toks buvo, niekas tikrai nežino. Žinoma tiktai tiek, kad jis buvo graikas, krikščionis ir gyveno maždaug penktame šimtmetyje. Šią tradiciją taip pat galime sekti ligi šių dienų. Ir trečioji, pati jauniausia srovė, yra tomizmas. Tų srovių galima rasti ir daugiau, bet šios trys tikriausiai yra pagrindinės. Konkrečiai istorijoje jų negalima atskirti, nes jos visą laiką maišėsi ir viena kitą veikė taip, kad pats Šv. Tomas ir Augustiną ir pseudo-Dionyzą buvo gerai skaitęs ir daug ką iš jų pasisavino. Tomizmas Krikščioniškos tradicijos neišsemia. Nėra šiuo mementu laiko diskutuoti, kas kokius elementus atstovauja, bet tiktai noriu paaiškinti, ką pavadinau krikščioniška filosofine tradicija.

Galima eiti net toliau ir teigti, kad *visa* vakarietiška filosofija neišeina už krikščioniškos *tradicijos rėmų*. Net, pavyzdžiui, tas didysis katalikams pabaisa, Hegelis, yra daugeliu atvejų artimas Erigenui ir per jį pseudo-Dionyzui. Jeigu tas teigimas yra teisingas, tai iš karto matome, kad ateitininkų ideologiją galima praturtinti, pasinaudodami ir ne katalikais filosofais jeigu tik pas juos randame ką nors gero ir vertingo.

Taigi, galime padaryti antrą išvadą. *Kiekviena ideologija išauga iš tam tikros filosofinės tradicijos ir toje tradicijoje turi ieškoti savo atsinaujinimo.*

Trečias ideologijos aspektas, apie kurį norėčiau kalbėti, yra *tam tikras ideologijos siaurumas*. To nereikia per daug aiškinti, nes tai turėtų būti aišku iš to kas jau pasakyta. Jokia ideologija negali išsemti visų galimų motyvų; ji turi tam tikrą atranką. Jau vien dėlto, kad joks žmogus negali pasakyti visko, ką galima pasakyti. Čia būtų gera prisiminti anksčiau pa-

STUDENTO TECHNIKO MALDA

DIDYSIS KŪRĖJAU, kuris sutvėrei šviesmečių milionais matuojamą erdvę, ir kurioj nepaprastu tikslumu lekia nuostabios žvaigždynų sistemos, liudijančios Tavo didumą, kuris sutvėrei žmogų, kad jis Tavęs amžiais jieškotų — leisk įsigilinti į amžinos Tavo kūrybos paslaptis.

DIDYSIS ELEKTRIKE, Šviesos Nešėjau, Tu prabilk širdin, žaibu prašvisk iš beribių erdvių, — tegu rikiuojasi žiburiai, kaip karžygiai grandin, tebūna sielos sutemose visada šviesu.

DIDYSIS STATYBININKE, kuris išmokei plytą prie plytos dėti, padėjęs meilę statybos pagrindan, leisk, kad mūsų pastatai spindėtų meile ir amžinumu.

DIDYSIS CHEMIKE, kuris nudažai kaip mergaitę pavasario leliją, kuris išaudi kaip drobę ir nutapai vyšnios žiedą, kuris leidi lietis pievoje neišsakomom spalvom, — leisk, kad mes surastume begalinį formulių skaičių Tavo didybei paliudyti.

DIDYSIS MECHANIKE, Tu žinai, kad kaip smėlio grūdeliai byra metai, užgęsta vasaros ir rudens dienos kaip žaibas, — o vis sukasi Tavo didžiųjų mašinų ratai, ir skamba Tavo amžino laikrodžio daina. Leisk, kad ir mes sugebėtume atlikti konstrukcijos darbus, liudijančius Tavo sukurtojo žmogaus neaprėpiamą protą ir Tavo išminties amžinumą. AMEN.

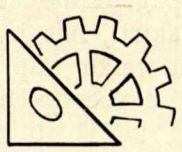

Ši malda, kurios autorius yra Aloyzas Baronas, pirmą kartą buvo kalbama KORP! GRANDIS metinės šventės proga, Chicagoje.

darytą skirtumą tarp nesikeičiančių ir besikeičiančių ideologijos dalių. Tie bendri pagrindiniai principai nusako visas vertybes, kurias žmogus turi realizuoti kelyje į pilnutinę asmenybę. Tie principai implikuoja visas kitas dalis, bet, reikia pastebėti, tiktai implikuoja. Kai kurios iš tų galimų implikacijų yra vėliau išvystytos, bet jokiu būdu ne visos. Daug kas yra palikta nepasakyta. Ir ideologinio atsinaujinimo tikslas ir yra pasakyti tai kas buvo tik implikuota pirmojoje formulacijoje.

Šiuo momentu gali kilti klausimas, kodėl *ideologija turėtų atsinaujinti?* Ar nepakanka to, ką mes jau turime? Pilno atsakymo nesistengsiu duoti, tam nėra per daug prasmės. Bet į šį klausimą galime trumpai atsakyti, nurodydami mūsų anksčiau nustatytą kriterijų. Jeigu ideologija nesugeba motyvuoti žmogaus veiksmų, ji nustoja savo vertės. O ji kaip tik nustoja daryti žmogui įtakos tada, kai ji nėra pritaikyta laiko reikalavimams, kai ji pasidaro žmogui svetima ir nesuprantama. Labai ryškų tokio atvejo pavyzdį galime rasti filosofijos istorijoje, kada kuri nors vyravusi filosofinė mintis ir tradicija pasilieka stovėti vietoje, o visas pasaulis nueina toliau. Aš kalbu apie liūdną viduramžių skolastikų likimą. Tarp kitko, Šv. Tomo More pasakymas kaip tik ir buvo taikytas vėlesniems Duns Scoto sekėjams. Kas atsitiko, yra labai paprasta. Po labai intensyvaus filosofinio darbo (11, 12, 13 ir 14 šimtmečiuose) katalikai filosofai nustojo savo kūrybingumo ir tiktai pradėjo kartoti, ką ankstyvesnieji buvo sakę. Po tokio neprasmingo kartojimo kai kurie žmonės nusprendė, kad užtenka, ir nuėjo savo keliais. O vadinamieji 'decadent scholastics' dar keletą šimtmečių kartojo bereikšmius silogizmus.

Mažesniame maste ir ateitininkai visada stovi prieš tą pačią problemą. Kiekvienu metu jie stovi prieš galimybę pasidaryti 'decadent scholastics.' Aš jokiu būdu nenoriu pasakyti, kad jie šiuo metu tokie yra, bet tiktai noriu nurodyti per didelio kartojimo rezultatus. Jeigu ateitininkų šūkis yra "Visa atnaujinti Kristuje". mes jokiu būdu to nepadarysime vien tiktai iš

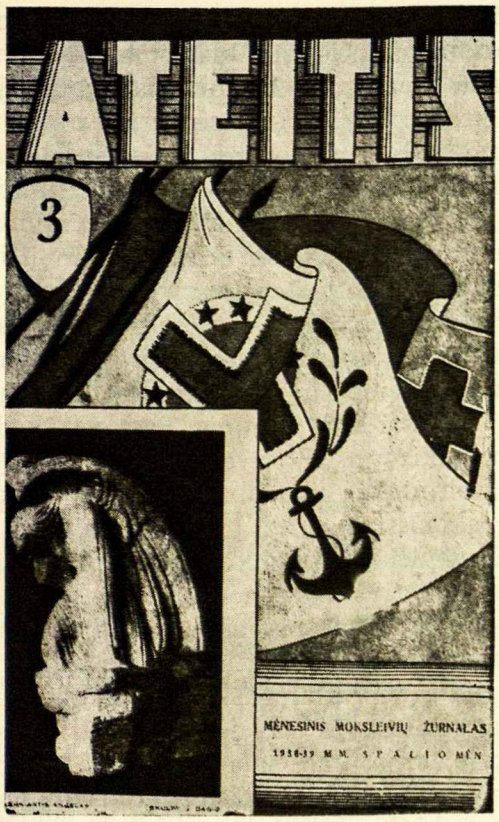

PAMATĖ "ATEITĮ" PO 18 METŲ

Sibiro maldaknygė, kurią išleido Ateitis rado platų atgarsį. Ji mielai perkama, apie ją rašė lietuvių ir amerikiečių laikraščiai. Kaip žinome, šią maldaknygę iš Sibiro pervežė Henrikas, kuris dabar yra Lenkijoje. Jam buvo pasiųstas Ateities žurnalas. Redakcija gavo iš jo nuoširdų laišką, kurio ištraukas čia perspausdiname.

Vakar gavau vasario mėnesio Ateities numerį. Po 18 metų pertraukos vėl ji pateko į mano rankas. Susijaudinau lyg sutikęs savo širdies draugą, kurio nebuvau matęs taip ilgai.

Godžiai rydamas kiekvieną eilutę, perskaičiau nuo pavadinimo iki pat galo. Viskas taip artima širdžiai, viskas taip įdomu. Buvo malonu pamatyti ir mano menką indėlį į didžiulio darbo lobyną.

Nors nuo 1944 metų mėtė gyvenimas iš vieno pasaulio krašto į kitą, nors ir buvau nuo ateitininkijos atitrūkęs, bet savo dvasia, savo įsitikinimais visada buvau su ja; visada prisimindavau jos idealus, stengiausi ir kalėjime, ir stovykloje gyventi pagal ateitininkijos įskiepytas idėjas. Tas man padėdavo daugely atvejų, palengvindavo sunkią dvidešimtojo amžiaus baudžiauninko dalią.

Tokiais momentais aš tyliai didžiuodavausi, jog mane auklėjo ateitininkija. Supratau, kad neveltui slapta rinkdavomės į kuopos susirinkimus, literatūrinius teismus, iškylas, stovyklas. Ten išsiugdė mano dvasios stiprybė. Taip jaučiausi, jog aš stoviu žymiai augščiau už tuos, kurie mane persekiojo, jog aš einu teisingu keliu, į kurį mane įvedė ateitininkija.

Prisimenu tas dienas, kada platindavau Ateitį savo bendramokslių tarpe. Gavęs naują numerį, su neramia širdimi žiūrėjau, ar bus ten patalpinta mano korespondencija iš gimnazijos gyvenimo, ar teisingai išsprendžiau uždavinius.

Tai buvo senokai, bet kaip malonu visa tai prisiminti... Visiems tiems, kurie suorganizavo man Ateities siuntimą, tariu nuoširdų ačiū. Ateities redakcijai, jos skaitytojams ir visai ateitininkijai — tvirtybės ir sekmės.

---

atminties kartodami prof. St. Šalkauskį. Jo filosofijoje mes galime rasti daug mums reikalingos medžiagos. Jei paimsime visą krikščionišką tradiciją, joje rasime visą mums reikalingą medžiagą. Bet tai visa tėra tiktai medžiaga, kurią mes turime perdirbti ir panaudoti. Tiktai kada mes tai padarysime, tada ateitininkų ideologija galės vesti prasmingą dialogą su kitom pažiūrom. Priešingu atveju bus neįmanoma susikalbėti.

Iliustracijai, kaip skirtingi laikai savaip prieina prie to pačio klausimo, galime paminėti Tomo Akviniečio penkis Dievo buvimo įrodymus. Dabar yra rimtų mokslininkų, kurie Dievo buvimą bando įrodyti, remdamiesi matematika, tiksliau kalbant, "probability calculus". Ir šių dienų žmogus teigiamiau reaguos į tokį bandymą, kad ir nepavykusį, negu į logiškai tiksliausius silogizmus. Ne dėlto, kad mes turėtumėm pamesti tuos penkis įrodymus, bet kad trauklu yra ką nors pabandyti matematikoje. Kad nebūčiau blogai suprastas, noriu priminti skirtumą, kurį nurodžiau anksčiau tarp tų ideologijos dalių, kurios keičiasi, ir tarp tų, kurios nesikeičia. Ir būtinai reikia prisiminti, kad tarp tų dalių yra reikalingas balansas, nes ideologija yra sistematinis dalykas ir negalime įjungti elementų, kurie į tą sistemą netinka. Bet yra daug elementų, kurių toje sistemoje nėra ir kurie joje labai lengvai gali surasti sau vietą.

Per šią trumpą valandėlę klausimą diskuta-

vome grynai teoretiškai. Pagrindinė išvada, prie kurios prieinu ir prie kurios, tikiuosi, ir jūs priėjote, yra maždaug tokia: *kiekvienas ateitininkas turi jausti atsakomybę savo ideologijos atžvilgiu.* Neužtenka vien tiktai ją pažinti ir pagal ją gyventi; ją taip pat reikia ir kurti. Nereikalauju, kad kiekvienas organizacijos narys išleistų po at-kų ideologijos antrąjį tomą, bet kiekvienas turėtų jausti šiuo atžvilgiu pareigą ir kiek sugeba ją atlikti. Galutiniame rezultate, kiekvienas turėtų savo ideologiją mylėti, o meilė, kaip yra kažkas sakęs, trokšta tobulybės.

Toksai yra teoretinis sprendimas, bet aš pabandysiu taip pat duoti ir konkretesnį ir tai pavyzdžių formoje. Norėčiau atkreipti dėmesį į Arūno Liulevičiaus straipsnį, kuris buvo Ateityje spausdintas šių metų kovo mėn. Straipsnis pavadintas 'Sukilėlis ir Apaštalas'. Šį straipsnį noriu pristatyti jums kaip konkrečią šio referato ilustraciją. Negalėčiau pasakyti, kad su viskuo, kas jame pasakyta sutinku, bet mano nuomone straipsnio vertės dar nepakeičia Taigi, iš vienos pusės straipsnis iškelia vieną iš ateitininkų uždavinių — apaštalavimą, uždavinį, kuris yra ateitininkams pažįstamas jau nuo pirmų organizacijos dienų. Bet iš kitos pusės, priėjimas prie šio klausimo, bent mums, yra gana naujas. A. Liulevičius analizuoja šių dienų krizę ir iš tos analizės prieina prie apaštalavimo uždavinio: turime apaštalauti, kad prisidėtumėm prie naujojo pasaulio kūrimo. Straipsnyje pasakyta daug daugiau, bet čia mums nėra įdomu, ją jis pasako, kiek tai kaip jis pasako. Randame naują priėjimą. Ir tai labai greitai krinta į akį dėlto, kad minimi vardai jau labai retai sutinkami ateitininkų tarpe. Priminsiu tik du: Camus ir Nietzche. Bet buvo galima pasirinkti visai kitą priėjimą. Pasakyti, kad ateitininkų šūkis yra "Visa atnaujinti Kristuje', ir dėlto ateitininkas turi apaštalauti. Ir dabar galime paklausti, katras yra efektingesnis: tas, kurį Liulevičius pasirinko, ar tas, kurį jis galėjo pasirinkti? Jeigu norima iššaukti iš žmogaus tam tikrą veiksmą, aš manau, kad pasirinktasis būdas kur kas efektingesnis. Ne dėlto, kad šūkis būtu neprasmingas. Galime net pasakyti, kad straipsnyje yra išreikšta tas pats, kas ir šūkyje, arba, kad pats straipsnis yra naujas priėjimas prie šūkio prasmės išaiškinimo. Šūkis turi būti paaiškintas, įprasmintas ir tik tada galima tikėtis atitinkamo veiksmo. O vien tik kartojimas šūkio dar neįprasmina.

Svetimiesiems – angelas, saviesiems – žvėris

ALFA SUŠINSKAS

Ji yra šešiolikametė ir jau bebaigianti augštesniąją mokyklą. Jos mokytojai, draugės ir kaimynai laiko ją malonia ir nuoširdžia mergaite. Žmonės ją mėgsta, ir ji yra pageidaujama jaunimo susibūrimuose. Niekas blogo žodžio apie ją nepasako — visi pagirdami apie ją atsiliepia.

—O kad aš turėčiau tokią dukrelę! — neviena iš kaimynių pagalvoja.

Tokia ji kitiems atrodo. Gi namie su saviškiais ji esti visai kitokia. Svetimiesiems ji šviečia geraširdžiu angelu, o

saviesiems ji būna kaip raguotas žvėrelis: šiurkštaus žodžio, nepaslaugi, visada nepatenkinta, daug reikalaujanti, priekabi ir nemandagi.

Prieš kelerius metus jis baigė siektuosius mokslus ir dabar sėkmingai dirba vienoje įstaigoje. o viršininkai ir bendradarbiai juo džiaugiasi: jis yra geras darbininkas, tvarkingai elgiasi, meilus ir moka pagerbti kitą žmogų.

O kad šitoks jis būtų ir savo šeimoje! Deja, čia jis visai kitoks pasirodo: jis — nuolatinis šeimos nuotaikos gadinto-

jas, nekartą karčiu žodžiu ir aštriu elgesiu skausmą ir liūdesį namiškiuose sukeliąs. Jo buvimas namie yra lyg sunkus akmuo, šeiminę laimę slegiąs. Jis ir pats nesijaučia laimingas dėl šitokio spygliuoto elgesio su saviškiais: juk kas kitų, nors ir savo namiškių, laimę ardo, ir pats negali jos turėti.

Ir šis yra ne kokia nors išimtis — tokių yra ir daugau.

Jis — šeimos tėvas: turi rūpestingą žmoną ir tris vaikučius. Ir jis viešajame gyvenime atrodo švelnus ir sugyvenamas žmogus.

Ne toks jis yra saviškiams namie: žmona neišgirsta iš jo gero žodžio, ir savo vaikučių jis nepradžiugina tėvišku gerumu. Jis jaučiasi savo pareigas šeimai atliekąs, jai pragyvenimą parūpindamas. Betgi šeimos laimei nepakanka vien duonos: jai reikia ir tėvo tėviškumo, jo tėviškosios širdies. Šeima jaučia tėvą ne tiek iš jo atnešamojo į namus pinigo, kiek iš jo rūpestingojo ir meiliojo tėviškumo. Tėvas šeimai yra ne vien pragyvenimo parūpintojas: jis yra jai daug daugiau.

Šeimos laimei klestėti reikia ne vien materialinio tėvo, bet kartu ir dvasinio, ir šio pastarojo daug labiau už pirmąjį.

O ši yra vaikų motina ir žmona. Kaimynų, pažįstamųjų ir draugų ji yra laikoma įsikūnijusiu švelnumu. Ir tikrai: ji sugeba sužavėti pažįstamąją ir svetimąjį, lyg kokia lakštingala čiulbėdama; visoje apylinkėje ji yra išgarsėjusi ir puošniomis puotomis. Taigi visi ją laiko malonia ir meilia moteriške.

Tačiau ne tokia ji esti saviesiems: jiems ji yra nuolat surūgusi ir lyg koks dyglys. Retai kada jos vaikai išgirsta iš jos kokį meilesnį žodelį, ir ji jaučiasi patenkinta, kai jų nėra namie. Ji labai nuobodžiauja, būdama viena su namiškiais ir tuojau pralinksmėja, kai kas nors atsilanko. Betgi ypač dagi ir aštri ji esti savo vyrui: jam tenka ne tik pikti jos žvilgsniai, bet ir visoks paniekinimas ir net įžeidinėjimas. O geras bei rūpestingas jis yra kaip tėvas ir kaip vyras. O kad nors iš dalies ji būtų tokia saviškiams, kokia ji būna svetimiesiems.

Motinos ir žmonos gerumas matuojamas ne tuo, kiek ji šypsosi kitiems, bet tuo, kiek ji esti atsidavusi ir meili savo šeimai.

Ir taip neretai pasitaiko, kad kuris nors šeimos narys šiurkščiu, net žiauriu elgesiu apkartina saviškių gyvenimą. Jei jis tinkamai ir maloniai elgtųsi, šeiminė laimė galėtų žydėti, nors materialinės sąlygos būtų ir sunkios. Bet tas jo spygliuotas ir šakotas elgimasis su namiškiais dažnai paverčia namus kapinėmis.

Šeiminio židinio jaukumas pareina nuo darnaus ir pasiaukojančio visų šeimos narių sugyvenimo. Šeima yra pirmoji ir pagrindinė vieta, kur visi jos nariai turėtų vienas kitą palaikyti, sustiprinti ir gaiviu ryžtu nuteikti gyvenimo kovai nepailstamai ir garbingai kovoti.

Menkos vertės yra toks šeimos narys, kuris kitiems angelu šypsosi, o saviesiems yra lyg plėšrus vilkas.

Jei šeimoje tarp jos narių nėra darnos, užuojautos, paslaugos, savitarpinio supratimo, pasiaukojimo dvasios ir šeiminio jautrumo, tokią šeimą dažniausiai ištinka kokia nors šeiminė tragedija.

J. Sakalas

MANO LAIMĖ

Nutekėjo mano laimė nemunais,
Krito medžių lapais, krito.
Vėjai, duokite sparnus man
Savo laimės dingusios jieškoti.

Vėjas pūtė medžiai ožė,
Mano balso neišgirdo
Ir man nedavė sparnų.
Išėjau į viešą kelią

Klaust, ar kas nematė
Mano laimės einant.

Ir atsakė man, atsakė:
— Laimę turi, laimės jieško.
Ištiesų gi savo laimę
Savo rankoje laikau.

ALMA MATER

vėl išleido būrius jaunimo, pasipuošusius naujais diplomais

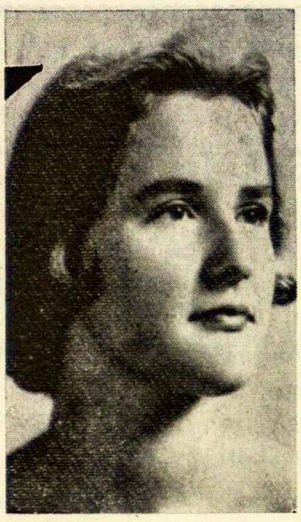

Raimonda Binkytė baigė Chestnut Hill kolegiją Philadelphijoje, studijavo chemiją ir gavo bakalauro laipsnį, šalutinės šakos — fizika ir biologija. Turėjo pilną ketverių metų stipendiją už pažangumą chemijoje ir lotynų kalboje. Per visus ketverius metus savo šakoje turėjo augščiausią pagyrimą, atstovavo kolegiją įvairiuose profesiniuose suvažiavimuose. Priklausė šioms universiteto organizacijoms: gamtos mokslų, vokiečių, tarptautinių santykių, muzikos ir kultūros, dailaus skaitymo klubams, sodalicijai ir misijų draugijai, kurių valdybose dvejus metus turėjo pareigas. Priklausė kolegijos laikraščio administraciniam kolektyvui

Priklauso Liet. Studentų Sąjungai, 1957-58 ėjo Centro Valdybos užsienio skyriaus sekretorės pareigas. Į ateitininkus įstojo 1948 m. Augsburge. Priklauso Philadelphijos draugovei, kurioje yra buvus iždininkė ir revizijos komisijos narė. 1956-57 Studentų Ateitininkų Sąjungos Centro Valdyboje ėjo sekretorės pareigas. Šiuo metu priklauso MAS Rytų Apygardos valdybai. Gimnaziją baigė Philadelphijoje 1955 m. pirmąja mokine.

Studijas tęs toliau Iowa valstybinėje kolegijoje.

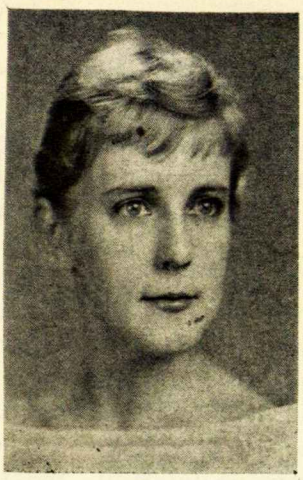

Audronė Gaigalaitė baigė Holy Family kolegiją Torresdale, Pa., studijavo biologiją, gavo bakalauro laipsnį, turėjo ketverių metų stipendiją, buvo klasės sekretorė, priklausė Iota Kappa, Glee, Albertans klubams, gyvai reiškėsi kolegijos muzikinėje veikloje: paražė žodžius ir muziką "Blazer Song" ir klasės dainą, parašė ir režisavo "A World in Song," "A Woman Wrapped in Silence", buvo suorganizavusi sekstetą.

Juozas Gailevičius Baltimorėj, Md., baigė Loyola kolegiją, studijavo chemiją, gavo bakalauro laipsnį, priklausė chemijos draugijai, muzikos klubui. Yra Lietuvių Studentų Sąjungos ir Studentų Ateitininkų Sąjungs narys, priklauso Ramovei, Amerikos legionui. Į ateitininkus įstojo 1947 Diepholze, buvo kuopos pirmininkas 1949-1950 m. Gimnaziją baigė 1950 Diepholdze, Vokietijoje, dvejus metus tarnavo marinuose. Numato kurį laiką dirbti, o vėliau tęsti mokslą.

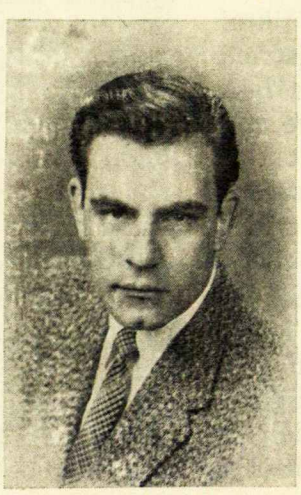

Emilija Gasiūnaitė Frankfurte, Vokietijoje, studijavo mediciną ir gavo daktarės laipsnį. Anksčiau buvo baigusi pedagoginį institutą Šveicarijoje. Gimnaziją baigė Kaune, Lietuvoje, į ateitininkus įstojo taip pat Lietuvoje.

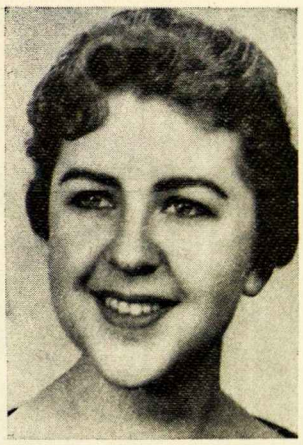

Teresė Ivaškaitė baigė Annhurst kolegiją South Woodstock, Conn., studijavo biologiją ir gavo bakalauro laipsnį, buvo dekano sąrašuose, tris metus klasės iždininkė, vienus metus kolegijos laikraštėlio redakcijos kolektyve, priklausė šiems klubams: NFCCS, biologijos (paskutiniais metais buvo jo pirmininkė), prancūzų kalbos, lietuvių studenčių Dainavos klubui, sporto klubui, sodalicijai, kolegijos chorui. Priklauso Lietuvių Studentų Sąjungai. Į ateitininkus įstojo 1946 Wiesbadene, Vokietijoje. Studentė ateitininkė nuo 1955 m., buvo draugovės korespondentė, iždininkė, socialinių reikalų vedėja, draugovės pirmininkė. Numato dirbti ir vakarais studijas tęsti.

Nijolė E. Krikštolaitytė baigė Mount St. Joseph kolegiją, Mount Saint Joseph, Ohio, studijavo dietetiką ir gavo bakalauro laipsnį, turėjo darbo stipendiją, priklausė klubams: filosofijos, literatūros, mokslo, ekonomijos,

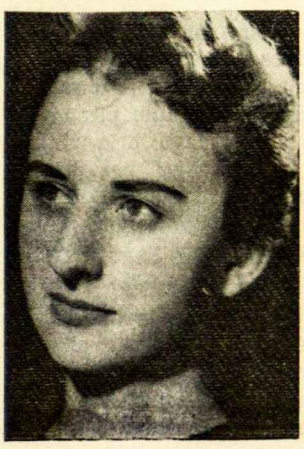

užsienio kultūros. Yra Lietuvių Stud. Sąjungos narė. Ateitininkė nuo 1951 metų, įstojo Chicagoje į Kun. A. Lipniūno kuopą, kurioje buvo iždininkė. Kolegijos ateitininkų draugovėje buvo sekretorė, gimnaziją baigė Chicagoje 1955 m. Priimta į Hine's Veterans Administration ligoninę atlikti dietetinę praktiką.

Giedrė Kizlauskaitė baigė Illinois valstybinį universitetą Champaign, Ill., studijavo ispanų ir prancūzų kalbą, gavo bakalau-

ro laipsnį, buvo Sigma Delta Pi ir ispanų klubuose, Liet. Studentų Sąjungos narė, į ateitininkus įstojo 1948 Kemptene, Vokietijoje, priklausė Chicagos ir Urbanos draugovėms, ėjo korespondentės pareigas, 1955 baigė J. S. Morton gimnaziją su pagyrimais.

Teresė Masionytė baigė Seton Hall universiteto Patersono skyrių, studija-

vo istoriją - pedagogiką, mokslą baigė labai gerai, gavo bakalauro laipsnį. turėjo stipendiją, gavo pedagogikos mokslo ir asistentės vietą Loyolos universitete Chilagoje magistrės laipsniui siekti; buvo pedagogikos studentų atstovė studentų taryboje ir senjorų klasės sekretorė. Yra Lietuvių Stud. Sąjungos narė. Į ateitininkus įstojo 1948 Uchtėje, Vokietijoje. Gimnaziją baigė Patersone, N. J. 1955.

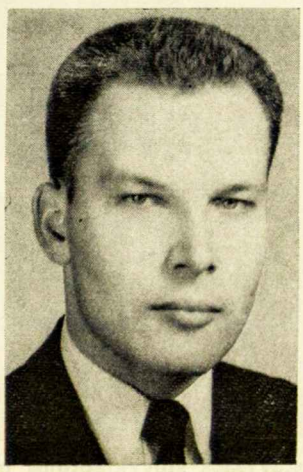

Feliksas Palubinskas bagė De Paul universitetą, studijavo administracijos vadovavimą ir gavo bakalauro laipsnį. Priklausė administracijos draugijai, lietuvių klubui, yra Liet. Studentų Sąjungos narys. Į ateitininkus įstojo 1946 Kemptene, Vokietijoje, buvo Kun. A. Lipniūno kuopos pirmininku, Chicagos draugovės ir SAS iždininku, priklauso Kęstučio korporacijai, gimnaziją baigė 1953 m. Chicagoje.

Asta Orintaitė baigė Notre Dame kolegiją So. Euclid, Ohio, studijavo medicinos technologiją ir gavo bakalauro laipsnį, priklausė Sigma Sigma klubui, katalikų atletų draugijai, buvo senjorų klasės tinklinio komandos kapitonė. Į ateitininkus įstojo 1952, į Studentų Ateitininkų Sąjungą 1955. Priklauso Liet. Studentų Sąjungai ir ten ėjo iždininkės pareigas, buvo re-

vizijos komisijoje, platino Lituanus, nuo 1954 aktyviai dalyvauja Žaibo sporto klube ir Čiurlionio ansamblyje, kur yra pranešėja. Yra Maironio kuopos moksleivių globėje. Gimnaziją baigė 1955 Clevelande.

Anastazija Umbrazaitė baigė Annhurst kolegiją So. Woodstock, Conn., studijavo matematiką ir gavo bakalauro laipsnį, ketverius metus buvo dekano sąraše, priklausė griežtųjų mokslų klubui ir buvo jo pirmininkė, Dainavos klubui, redagavo mokyklos laikraštį, buvo metraščio vyriausia redaktorė, ispanų klubo narė, uoliai reiškėsi vaidybos mene. Gimnaziją baigė 1955 Brooklyne, N. Y.

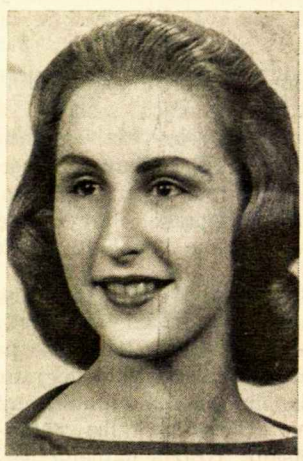

Algirdas Zikas baigė Rensselaer politechnikos institutą Bosotne, Mass., gavo magistro laipsnį elektros inžinerijos srityje. Priklausė garbės organizacijoms: Sigma Xi, Tau Beta Pi, Eta Kappa Nu. Institute dar ėjo instruktoriaus pareigas. Į ateitininkus įstojo 1950 m.

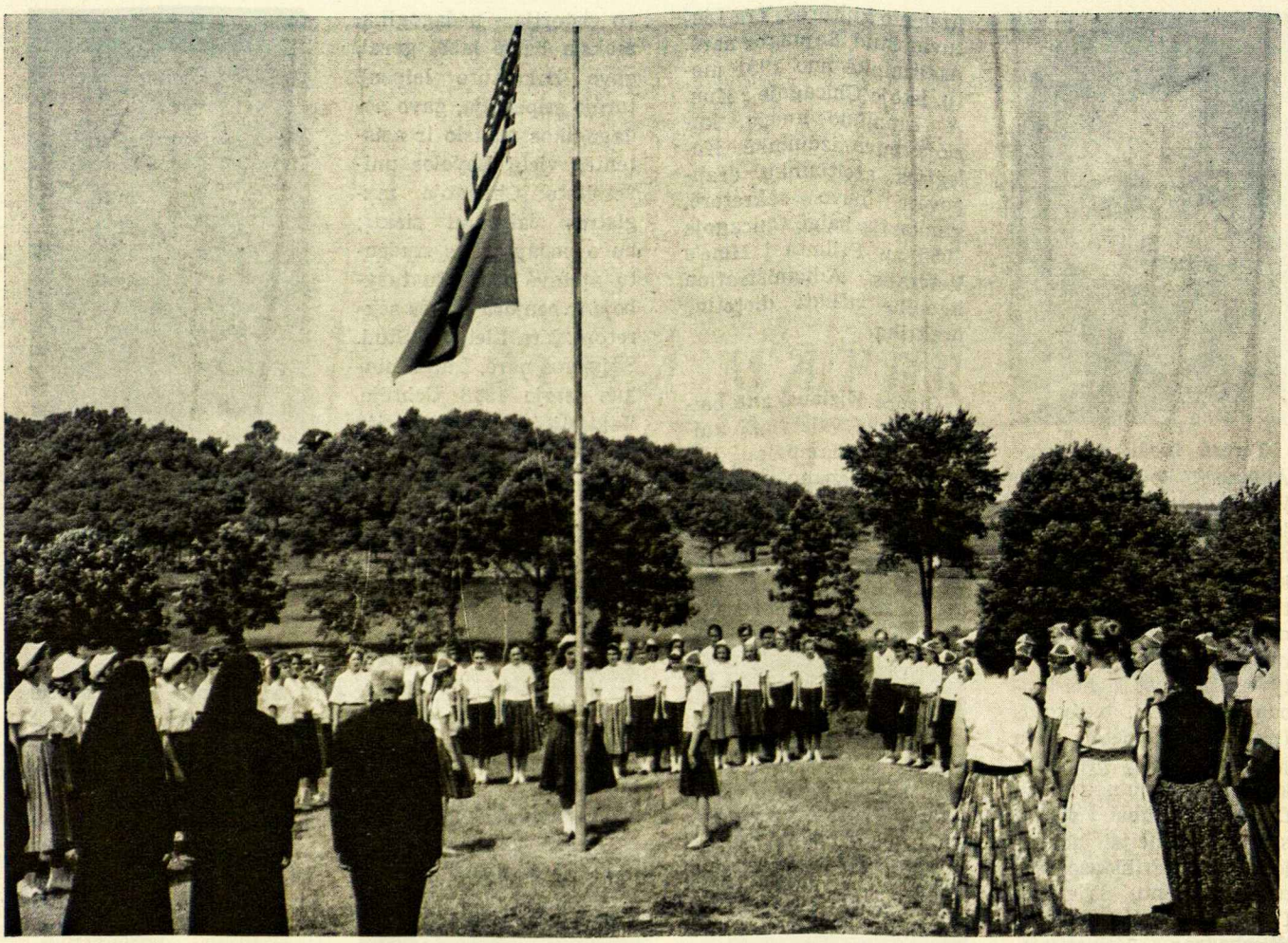

Trečiosios mergaičių stovyklos stovyklautojos bei vadovybė pakelia vėliavą Spyglio pakrantėje

Trečioji mergaičių vasaros stovykla Dainavos kalneliuose

Jau treti metai, kai Nekaltai Pradėtosios Marijos seserys vadovauja mergaičių stovyklai Dainavoje. Ir šiais metais iš įvairių Amerikos bei Kanados pakraščių suskrido gražus būrys mergaičių. Stovykla tęsėsi dvi savaites, nuo liepos 12 iki 26.

Stovyklos vadovė buvo sesuo M. Paulė, kapelionas — Tėv. J. Raibužis, S. J., kuris kas rytą pamokančiais žodžiais prabildavo į stovyklautojas ir jas dažnai linksmai nuteikdavo. Lietuvių kalbą dėstė Ingrida Stasaitė. Gražių dainelių bei giesmių mergaites išmokė Faustas Strolia, kuris be savo tiesioginių pareigų prisidėjo prie vakarų programų bei uoliai talkininkavo prie "Liepsnelių" leidinio. Stovyklos slaugė — sesuo M. Michaelė. Tautinius šokius mokė M. Paulė. Sporto vadovė — M. Meškauskaitė. Stovyklautojos labiausiai mėgdavo sporto aikštėje žaisti kvadratą. Mergaites austi, siuvinėti ir megsti išmokė sesuo M. Arkadija, sesuo M. Michaelė, Vida Smagrauskaitė. Puikios stovyklos šeimininkės, kurios gardžiai kasdien stovyklautojas maitino, buvo sesuo M. Tarcizija, E. Barisienė, A. Mikienė, G. Mazoliauskaitė. Ūkio reikalus stovykloj tvarkė D. Augius, A. Bublys. Paplūdymio sargas — S. Damušis.

Stovyklautojos buvo suskirstytos būreliais: aguonėlės, konvalijos, ramunės, lelijos, rūtelės, žibutės, neužmirštuolės, rožytės, vaidilutės.

Stovyklos pagelbininkės: Saulė Buivydaitė — seniūnė, Giedrė Bajorūnaitė — pavaduotoja, Violeta Čižauskaitė, Marija Gailiušytė, Virginija Kvederaitė, Liucija Mileriūtė, Boneta Salytė. Stovykloje buvo leidžiamas savaitinis laikraštėlis "Liepsnelės", kuriose atsišviesdavo stovyklautojų savaitės darbas bei džiaugsmas.

Vos pirmiems spinduliams pasiekus žemę, stovykla keldavosi naujam dienos darbui bei džiaugsmui. Dienos gyvenimas vyko pagal nustatytą dienotvarkę. Apsipraususios ir uniformuotos, mergaitės skubėdavo į stovyklos aikštę, kur vyko vėliavos pakėlimas. Po vėliavos pakėlimo visos rinkdavosi į koplytėlę išklausyti mišių. Pamaldų metu mergaitės giedojo B. Markaičio, S. J., "Mišias jauniesiems".

Pavalgius pusryčius, prasidėdavo rimtas stovyklos darbas: lietuvių kalbos, dainavimo, tautinių šokių ir rankdarbių pamokos. Po skanių pietų visos linksmai žygiuodavo prie melsvojo Spyglio pasimaudyti, nes Spyglio ežeras toks gražus, bangelės tokios vėsios, o stovyklautojom plaukioti šiltam vandenėly — vienas džiaugsmas bei malonumas.

Likusią dienos dalį praleisdavo sporto aikštėj bei ruošiantis vakarinėm programom, kurios vainikuodavo dienos darbus. Štai talentų vakarai, laužai, literatūrinės valandėlės, mi-

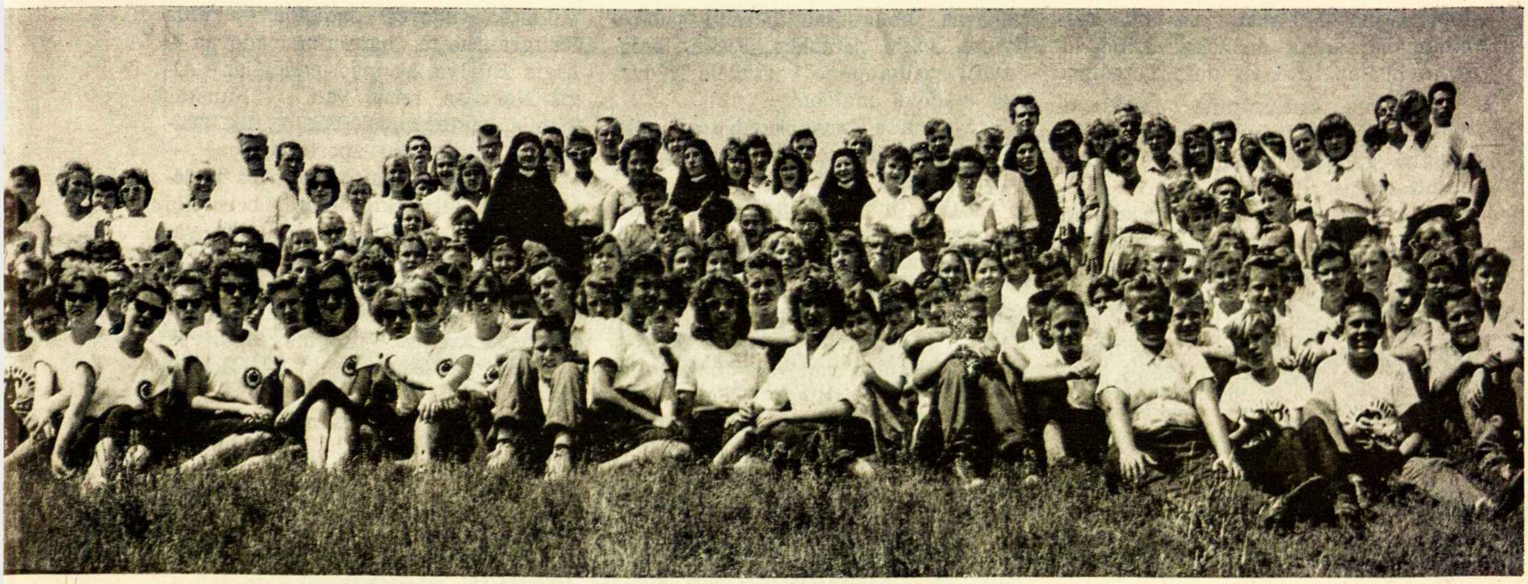

Moksleivių ateitininkų jubilējinės stovyklos stovyklautojai

nējimai, linksmavakariai ir iškylos. Po vėliavos nuleidimo ir minėtų programų su malda baigdavom dieną.

Visos stovyklautojos, linksmai praleidę dvi savaites Dainavoj ir sugrįžę į namus, tikrai prisimins tą puikią seselių vadovaujamą stovyklą, malonias mergaites bei Dainavos kalnelius ir viliojantį Spyglio ežerėlį. Tad sugrįžkime kitais metais vėl pasidžiaugti vasara bei praleisti dviejų savaičių lietuviškoj aplinkoj.

Ingrida Stasaitė

MOKSLEIVIŲ ATEITININKŲ JUBILĒJINĒ STOVYKLA

Dainavoje, prie Manchesterio, Mich., nuo liepos 23 iki rugpiūčio 8 vyko moksleivių ateitininkų vasaros stovykla, kuria pradėtas ateitininkų 50 metų sukakties jubilėjus. Stovyklavo 159 moksleiviai, 97 mergaitės ir 62 berniukai.

Mergaitės buvo suskirstytos į 12 būrelių: bangos, kregždės, lakštingalos, liepos, liepsnos, Neris, Palanga, rūtos, Šatrijos Raganos, undinės, vaidelutės, žibutės; berniukai į 8 būrelius; Algimanto, Gedimino, Kazimiero, Kęstučio, Mindaugo, Vytauto, Vytenio, Traidenio.

Mūsų programa prasidėdavo 6:-45, kada įkyrus švilpukas pakeldavo iš saldaus miego. Išbėgus į lauką, mankšta visus pabudindavo. Persirengę ir nusiprausę, rikuotėje eidavome į pamaldas.

Per mišias skambėdavo lietuviškos giesmės, meno vadovui Faustui Stroliai vadovaujant. Po pamaldų eidavome pakelti vėliavos. Pakeldavo vakarykštės dienos berniukų ir mergaičių garbės būreliai,

Po pusryčių bedainuojant išgirsdavome prie mikrofono kosintį stovyklos komendantą. Reikėjo nutilti, nes jis norėjo paskelbti ryto programą.

Tada būdavo ne taip maloni dalis — reikėjo eiti tvarkyti barakų ir palapinių, nes ateidavo inspekcija, kurią sudarė visa augštoji vadovybė — stovyklos vadovas, komendantas, dvasios vadas, administra-

"ATOSTOGOS LIETUVOJE" JAUNIESIEMS

Šiais metais nuo birželio 28 iki liepos 12 ALRKF stovykloje Dainavoje jaunimui nuo 8 iki 12 metų buvo puikios atostogos, pavadintos "Lietuvoj". Suvažiavęs linksmas būrys jaunimo iš įvairių vietovių lietuviškoj aplinkoj žaidė, mokės, ir dainavo.

Stovyklos vadovybę sudare: stovyklos vadovė—J Damušienė, dvasios vadas— Tėv. A. Tamošaitis, SJ, stovyklos komendantas— J. Polikaitis, mergaičių vadove—D. Mikaitė, berniukų vadovas— A. Bublys, lietuvių kalbos mokytoja —O. Abromaitienė, istorijos L. Kasperavičiūtė, geografijos— I. Stasaitė, darbelių— V .Smagrauskaitė, meno vadovė— D. Skirmuntaitė, mergaičių sporto vadovė — M. Meškauskaitė, jos padėjeja — A. Liulevičiūtė, berniukų sporto vadovas— P. Stungys, jo padėjėjas D. Augius. Papludimio sargas S. Damušis.

Jaunučiai, suvažiavę kupini jaunatviškos nuotaikos, greit susigyveno su stovyklos vadovybe, vieni kitus pamilo ir sudarė vieną didelę lietuvišką šeimą. Nuo ryto iki vakaro darbavosi kaip bitelės, visur girdėjosi lietuvių kalba. Pasimeldę į Augščiausiąjį ir pasisotinę, energingai vykdė dienos programą. Gilino savo gimtosios kalbos žinias, nagrinėjo mūsų praeitį, nusikeldami į garbinguosius kunigaikščių laikus, net po Lietuvą keliavo ir grožėjos stebuklinga jos gamta bei istorinēm vietom. O. Spyglio ežerelyj pasipuškino ir atsigaivino. Vakarus praleisdavom salėj bei prie laužo, klausydami stovyklautojų sugebėjimų ar prisimindami žuvusius už Lietuvos laisvę. P. Damušiene paįvairindavo vakaro programas geografinēm filmom. Ir nepajusdavom, kai diena prabėgdavo. Kasdien vakare, pasimeldę į Augščiausiąjį, sapnuose prisimindavom dienos įvykius.

Kad darbas būtų našesnis, jaunučiai susiskirstė būreliais. Darbas buvo vertinamas taškais. Tad greit ir išryškėjo spartieji. Štai jie: I vieta —saulutės, II vieta — ereliai, III vieta — drugeliai. Taip belenktyniaujant nē nepajutom, kaip prabėgo savaitės ir reikėjo su miela stovykla atsisveikinti. Išvažiavom visi kupini lietuviškos dvasios ir rankoje nešini stovyklos leidinėlį "Svirplį." Šis leidinėlis liks lyg paveikslas šių gražių atostogų, pavadintų "Atostogos Lietuvoje" Dainavos kalneliuos.

Ingrida Stasaitė

torė sesuo M Paulė. Cia tai berniukų barakams dažnokai kliūdavo, ir komisijai tekdavo nuimti taškus.

Atlikus apžiūrėjimą, ruošdavomės paskaitom, kurios dažniausiai būdavo gamtoje arba, blogam orui esant, salėje. Paskaitų būdavo visokių. Lengvesnes gerai suprasdavome, o kitos būdavo sunkiai įkandamos. Vienam jas pavesdavo atkurti, parašant į stovyklos leidinėlį. Neaiškų, ar tos paskaitos būtų šiek tiek panašios, jeigu redakcija jų kūrybos nebūtų ištaisiusi. Tas viskas tilpo mūsų "Aukso Spinduliuose".

Po paskaitos būdavo linksmesnė dalis: Faustas Strolia akordeonu sukviesdavo lietuviškom dainom. Taip ir nejusdavom, kaip švilpukas skelbdavo pietų pertrauką. Per pietus irgi suplėšdavome keletą dainų. Per mikrofoną vėl prabildavo komendantas, paskelbdamas popiečio programą. Jis buvo toks malonus ir paskelbdavo, kad dabar galime maudytis iki 4 val. p.p.

Išsimaudę rikiuotėje, kaip antys, lipome į kalną. Persirengus, norint, nenorint reikėdavo užsukti į valgyklą ir suvalgyti 2 bulkutes ir išgerti stiklinę pieno. Tada traukdavome į sporto aikštę, kur kiti sportuoja. Čia būdavo ir krepšinis, ir tinklinis, ir kvadratas. Reikia pažymėti, kad sporto aikštėj buvo vienintelė vieta, kur stovyklos vadovybė du kartu pralaimėjo stovyklai.

Išprakaitavę aikštėje iki 6:45 grįždavom vakarienės. Po jos dažniausiai vėl suskambėdavo sutartinės, greit rikiuodavomės ir nuleisdavom vėliavą. (Nuleisdavo tos dienos garbės būrelis).

Vakarienės programos būdavo visokiausios: religinis susikaupimas, šokiai, laužai, tautosakos ir talentų vakaras, konkursai, būrelių pasirodymai, šokių pamokos. Viskas baigdavosi susikaupimo valandėle ir dvasios vadovo maldom.

Atsigulus buvo skelbiama tyla, bet dėl jos išlaikymo vadovybei teko pavargti.

Taip ir nepajusdavom, kaip prabėgdavo stovyklos diena, savaitė ir pagaliau stovykla.

Kapelionai: kun. V.Rimšelis, MIC, kun. Ign. Urbonas, kun. V. Dabušis; administracijos globėjas — sesuo M.Paulė; vadovas Juozas Polikaitis, komendantas — Eligijus Sužiedelis, mergaičių vadovė — Dalia Mikaitė, vadovės padėjėja — Vida Smagrauskaitė, berniukų vadovas — Algis Bublys, vadovo padėjėjas—Algis Norvilas, meno vad. — Faustas Strolia, vadovo padėjėja — Jūra Gailiušytė, mergaičių sporto vadovė — Marytė Meškauskaitė, vadovės padėjėja — Naita Supronaitė, berniukų sporto vadovas—Džiugas Augius, vadovo padėjėjas—Petras Stungys, papaplūdymio sargas — Saulius Damušis, padėjėjas Jonas Skirgaudas, stovyklos sekretorė — Regina Žigaitytė, gailestingoji sesuo — ses. M. Michaelė.

Gražina Norvilaitė

Ateitininkų 50 metų jubilėjų pradedant

Pradedant jubilėjinius metus, iškilmingas posėdis įvyko rugpjūčio 2 Dainavos Stovykloje. Šiame posėdyje dalyvavo stovyklautojai ir svečiai. Garbės prezidiumą sudarė: ses. M. Paulė, prelatas L. Tulaba, dr. A. Damušis, kun. dr. V. Bagdanavičius, kun. V. Dabušis, dr. V. Vygantas, dr Z. Danilevičius ir Juozas Polikaitis. Posėdyje taip pat dalyvavo kun. J. Dagilis, kun. V. Rimšelis ir keletas svečių kunigų.

Posėdį atidarė jubilėjinės stovyklos komendantas Eligijus Sužiedėlis, pakviesdamas MAS CV pirmininką Vaclovą Kleizą vadovauti. Pradžiai sugiedota ateitininkų himnas. Tada pirm. V. Kleiza tarė atidarymo žodį ir perskaitė Ateitininkų Federacijos vado prof. Simo Sužiedėlio laišką, kuriame prof. S. Sužiedėlis apgailestavo, kad jis negalėjo atvykti į šį posėdį. Laiške pareiškė, kad moksleiviai ateitininkai Ateitininkų Federacijos pagrindas ir kad dabarties salygos ateitininkam stato didesnius reikalavimus, negu organizacijos pradžioje, nes dabar reikia kovoti ne vien tik dėl tikėjimo bet ir dėl tautybės. Likti ištikimiems tikėjimui ir tautai—tai yra jubilėjinių metų šūkis ir visų ateitininkų uždavinys. Jis ragino moksleivius ateitininkus veikliai jungtis į jubilėjinio kongreso rengimo darbus ir rįžtis jame dalyvauti.

Pirmasis prelegentas buvo dr. V. Vygantas, savo žodyje siūlė moksleiviams išmokti stebėti gyvenimą, daryti sprendimus pagal savo idealus ir vykdyti juos savo gyvenime. Dr. A. Damušis savo paskaitoje linkėjo gražią ateitininkų praeitį jungti su gera dabartimi ir ateitininkiškas tradicijas pratęsti į ateitį. "Ateitininkas savo gyvenimą turi vertinti taip augštai, kad galėtų jį pašvęsti tik pačiam augščiausiam gėriui".

Dr. Z. Danilevičius, kongreso rengimo komisijos atstovas, pranešė, kad komisija mėgins, kiek galės, geriau pasiruošti jubilėjiniam kongresui, kuris įvyks Chicagoje 1930 metais, ir skaitino visus tam kongresui taip pat ruoštis. Sendraugių Ateitininkų Sąjungos CV atstovas kun. V. Bagdanavičius taip pat ragino visus rengtis jubilėjų sutikti iš anksto, šiuos metus save stebint, nes kongresas turėtų būti galas, o ne pradžia mūsų diskusijų. Stovyklos vadovas Juozas Polikaitis studentų ateitininkų vardu žadėjo pasidarbuoti ši kongresą ruošiant. Užbaigiant posėdį visi dalyviai sugiedojo Lietuvos himną.

Danguolė Masionytė

Stovyklautojai iškilmingame posėdyje

PER PRIZMĘ

Jubilėjiniai metai jau pradėti: jų iškilmingas atidarymas įvyko moksleivių ateitininkų stovykloje, kuri šiais metais buvo Dainavoje. Pradžia buvo gera — pačios įškilmės pradėtos labai punktualiai (lietuviškoje aplinkoje tai tikrai retas reiškinys), pravestos per numatytas 45 min. tik su vienos minutės paklaida ir savo organizuotumu sudarė gerą įspūdį. Tačiau šiuo vienkartiniu reiškiniu negalima tenkintis ir kongreso laukti, nes kaip tik per šiuos metus reikia daug darbų atlikti. Savaime suprantama, kad techniški rūpesčiai pareikalaus daug dėmesio ir pastangų, bet dar svarbiau yra visiems idėjiškai didžiam 1960 metų susibūrimui ruoštis. Atsišaukimas kongreso reikalu (Ateitis Nr. 6) nusako pagrindinę mintį, šūkį bei kongreso kryptį — būtina, šiomis gairėmis vadovautis, kongresui pasirengiant. Kitaip gi mūsų sąskrydis liks tik platesnio masto specialinis reiškinys — o ateitininkams tuo pasitenkinti jokiu būdu negalima. Atskirų vietovių-vienetų valdybos galėtų savo susirinkimuose įvesti kongresinės minties momentą, bet nuo šios ruošimo pareigos negali atsisakyti nei vienas ateitininkas; reikia individualiai parodyti rengimosi pastangų. Ar sugebėsime išlaikyti šį sistemingo ruošimosi egzaminą, teparodys kongresas, bet būtų skaudu, jei mes patys save nuviltume.

*

Mūsų spaudos reikalai dar vis nėra susisteminti. Blaškomės nežinodami, kur kokią ateitininkus liečiančią medžiagą nukreipti. Turime Ateitį, esame prisiglaudę Drauge, kas ketvirtadienį jame išleisdami ateitininkų skyrių, turime ir biuletenių (iš jų bene vieninteliu reguliariau einąs tai Gaudeamus, kurį SAS leidžia) bei pavienių vienetų laikraštėlius ar proginius leidinius. Naudojamės ir Bendruomenės periodikos puslapiais. Regis skilčių nemaža. Iš tiesų, redaktoriams sunku užpildyti visus tuščius lapus, todėl dažnai dedama medžiaga, kuri nebūtinai tiktų tame leidinyje. Tas ypatingai ryšku, kai medžiaga liečia savikritikos aspektą. Ne kartą ji patenka į ten, kur reiktų sukoncentruoti daugiau mūsų laimėjimų. Ateityje kol kas buvome truputį per formalūs, nes savikritinio elemento šiame žurnale buvo tikrai maža. O juk kaip tik čia (bei atskirų sąjungų leidiniuise, skirtuose organizacijos nariams) pati puikiausia vieta išsikalbėti, mintimis pasikeisti, konstruktyvią kritiką išreikšti, kai tuo tarpu į Draugo ateitininkų skyrių bei periodinę spaudą reiktų nukreipti bendrinio pobūdžio žinių, liudyjančių mūsų darbus, laimėjimus, planus. Šiais metais, pavyzdžiui, niekas nepasistengė bendrinėje spaudoje paskelbti mokslus baigusių studentų ateitininkų, kurių skaičius ir šį kartą nemažas. Kas gyvai seka lietuvišką spaudą, tam ryšku, kad informacinėje srityje kitos ideologinės srovės mus yra pralenkusios; jos kur kas efektingiau tvarko informacijos parengimą bei jos skirstymą spaudos leidiniams. Konkretus pavyzdys: Skautų Korespondentų Skiltis (spaudoje dažnai juk pastebėjote SKS po įvairių žinių, liečiančių skautišką veiklą) yra toks koordinuotos spaudos veiklos reiškinys. Būtų gera, kad ir mūsų redaktoriai daugiau koordinuotų savo pastangas. Nereikia tam nei suvažiavimo, nes ir korespondenciniu būdu galima efektingai išsiryškinti tikslus ir apimtį.

*

Daug kalbame apie kartų problemas bei jų skirtumus, bet vargiai ar ką nors darome, kad šiuos skirtumus mažintume. Ir tada padėtis lieka tokia pati, ir tas vėl veda prie konstatavimo, kad skiriamės, bet ir vėl nesueiname. O juk būdų ir formų tam yra. Tereikia jų pajieškoti. Artėja veikimo sezonas, nes žiemą visada pasidarome visuomeniškesni. Ar nebūtų galima pabandyti atskirose vietovėse literatūrinio pobūdžio vakarus, kurių metu vieną programos dalį išpildytų vyresnės kartos kūrėjai, gi antros dalies programa būtų pavesta jaunesniems, kurie savo bandymais siekia pralaužti ledus ir sau rasti kelią kūrybinėje plotmėje. Kai kam gal sugebėjimų skirtumas atrodys perdaug ryškus, neleidžiąs suvesti visus prie tokio pobūdžio bendros programos. Tačiau tokio argumento vertė abejotina, nes intencijos išryškinimas nugali tokias kliūtis. O bandyti vertėtų tokius suvedimus, nes jaunimas retai mato bei turi progos pažinti mūsų kūrybinį talentą. Pajustų ir patys rašytojai visuomenės jiems parodytą šilumą, kurios šiais, mažų tiražų laikais jiems dažnai trūksta. Ir suartėtų kartos: tiek kūrėjai, tiek klausytojai ir turėtų progos bent suprasti vienas kitą. Taip dažnai mes net skirtumų nesuvokiame, nes nesuteikiame vieni kitiems progos juos pamatyti, išgirsti ir suprasti.

*

Daugelį studentų sušelpęs ir tuo mokslo tęsimui progą suteikęs Ateitininkų Šalpos Fondas šiuo metu savo iždo stoviu negali girtis, nes jis beveik visai ištuštėjęs. Laikas jį vėl pripildyti. Šis kreipimasis nori pasiekti visus, kurie gali fondui padėti. O jų daug. Tikriausiai kiekvienas sendraugis gali sumokėti metinį fondo mokestį 3 dol. Jei norime jaunimą palaikyti, turime jam ir materialiai padėti. Gi tie, kurie stipendijomis naudojosi Lietuvoje, DP stovyklose ar pirmaisiais metais užjūryje, turėtų jausti ypatingą pareigą fondo dabartinę padėtį gerinti. Keista, kad savo laiku paramos susilaukę individai vėliau bando jieškoti visokiausių argumentų, kuriais galėtų "pateisinti" savo nerangumą ar nenorą už tą paramą atsilyginti. Norėtųsi tikėtis, kad šioj plotmėj ateitininkai pareigingesni bendrinio pobūdžio fondams, kurių ne vienas šiuo metu Amerikoje veikia, kartais labai sunku net paskolą atgauti. O ar mūsų jaunieji skolininkai, mokslus sėkmingai baigę, savo atsilyginimo pareigą sąžiningai atlieka?

*

Ar Sibire lietuvaičių parašytą maldaknygę jau įsigijai? Paskubėk tai atlikti. Kiekvienam ateitininkui ne tik verta, bet net būtina ją įsigyti. Ir tai darytina ne dėl to, kad Ateitis šią maldaknygę išleido, ištisai Sibire ranka rašytą originalą perspausdindama. Kur kas svarbiau, kad su šia malda lietuviai jungiasi bendru kreipimusi į Viešpatį. Žiaurioje tremtyje sukurtos maldos spindi tokiu kilnumu, kurio mes čia jau dažnai pasigendame. Bent maldoje junkimės į tą nuotaiką, kurią ši maldaknygė sukuria.

Vytenis

SPORTAS

SPORTAS IR MES

J. ŠOLIŪNAS

Kaip į sieną, kaip į sieną! Menu, prieš bene gerą porą metų manasis norėjo šiuose pačiuose puslapiuose sujudinti mūsų publikos galvas, siūlydamas daugiau domėtis sportiniu gyvenimu. Tačiau turbūt mūsų girdimieji organai yra padengti dramblio oda, nes mes į dalykus nereagavome.

O gal mes kuklūs? Gal?

Tačiau kaip ten bebūtų, man rodos, kad visuomeniškumo principas mus įpareigoja ne tik apie visuomeniškumą galvoti ir skaityti, bet taip pat ir juomi domėtis. Betgi nemanau, kad būtų naudos, jei pradėtume pamokslauti, nes tai nepritinka nei mano "skoniui", nei širdžiai. Geriau pašnekėkime apie juos — sportininkus — ir mus — ateitininkus, sudėkime abu ir pažiūrėkime, ką gausime — du ar vėl nuogą nulį.

Sportas malonumui

Daugiau ar mažiau po sportinę veiklą stripinėju nuo 1950 metų. Menu, kad per tuos visus metus teko sporto aikštėje susitikti didžiulį būrį ateitininkų sportininkų, kurie sava sportine veikla ir aikštėje ir už aikštės ribų buvo žinomi.

Tačiau, sąlygoms keičiantis, keičiasi ir mūsų žmonės. Mūsų sportuojančių ateitininkų gretos mažėja. Nesiimu aiškinti to mažėjimo priežasčių, nes jos kiekvienam gatvės piliečiui yra pastebimos. Tam tikra prasme aktyvusis sportavimas reikalauja pasiaukojimo ir, kas svarbiausia, tam tikros savikontrolės. Nūdienos ištižusiame gyvenime savikontrolė yra didelis dalykas. Tai aišku tau ir man. Šiandien pakikenti, susirinkus praplėpėti valandas yra juokai, bet verkiančiai sunku yra paaukoti valandėlę pasportavimui. Ir žiūrėkite: sakome, sportuojame savo paties malonumui. Plepame ir savo paties malonumui (dažniausiai kitų nemalonumui). Abu malonumai, tačiau labai skirtingos medžiagos. Jie sukirpti nevienodai, jie ir pasekmes neš skirtingas, o tačiau renkamės malonumą, kuris neša blogį, ir taip mariname savyje malonumą, keliaujantį su gėriu. Bet tai žmogui kiekvienam natūralu.

Tegu kelmas tą aktyvų sportavimą! Pakreipkime savas akutes už sportinės aikštės ribų. Va, čič yra tikra bala vandenyne. Ir pas mus ir pas sportininkus.

Nešnekėkim apie save. Galvokime, jog mes tiek jau susipratę ir pažengę, kad galime kitiems padėti. Ne žodžiu, bet prakaituotu darbu. Girdite?

Reikia darbo

Lietuva yra žemės ūkio kraštas. Taip aną kartą lietuviškoje spaudoje rašė vienas žurnalistas, kritikavęs mūsų paskaitininkų kalbos pradžią. Mat sako, kad mes, lietuviai, kokią nors problemą pradedame nagrinėti visados nuo savo bobutės piemenuko gimtadienio.

Tad konkrečiai.

Pasitikėkite mano žodžiu, kai sakau kad šiuo metu administracinis aparatas sportinėje veikloje yra ašarotoje padėtyje. Jeigu mūsų sportininkai dar pajėgia sporto aikštėje pasirodyti gan pakenčiamai ne tik savo, ber ir kitataučių tarpe, tai administraciniame aparate paviršius skylėtas. Neturima pakankamai darbininkų, kurie bent pakenčiamai nusimanytų, kaip aktyviuosius sportininkus, bei visą jų darbą tvarkyti ir kur jų energiją nukreipti. Tokiam trūkumui esant, į administracinį darbą yra įtraukiami netinkami žmonės, o neretai ir oportūnistai susiranda sau vietos. Šitokia situacija egzistuoja jau ilgas laikas, ir šviesesnės dienos nesimato, nes vis daugiau ir daugiau pavargsta esamų pasišventėlių rankos.

Apie sportininkų vargus kalbame, vadovaudamiesi visuomeniškumo principu. Jį turėtų prisiminti kiekvienas mūsiškis organizacijos narys ir turėtų jausti pareigą sportuojančiam jaunimui padėti.

Kaip galime padėti?

Jau anomis dienomis buvau užsiminęs, jog visi aktyviai sportuoti negalime. Nevisi tam esame ir sutverti. Betgi administraciniame darbe galime reikštis ir sportinio gvenimo vežime, nes jis yra panašus į kiekvienos kitos organizacijos veiklą. Ir ten, kaip ir pas mus, reikia žmonių, kurie nusimanytų, kaip sušaukti suvažiavimą, paruošti sporto šventės planą, išrinkti iš narių mokestį, pravesti susirinkimą, palaikyti narių tarpusavį ryšį. Va, jums darbai, kuriuos galite atlikti per kiekvieno sporto klubo valdybą. Bandykime infiltruoti į sport. klubo veiklą žmones, kurie nori ne sportuoti, bet sportininkams padėti. Aktyvusis sportininkas

VARDAI * ĮVYKIAI * IDĖJOS

MIRĖ VINCAS MATIKIŪNAS

Liepos 22 d. šv. Antano ligoninėje Chicagoje po sunkios ir ilgos vėžio ligos mirė Vincas Matikiūnas uolus ateitininkas, ėjęs įvairias pareigas Moksleivių Ateitininkų Centro Valdybose, nuolat savo aukomis rėmęs moksleivių atetininkų skelbiamus konkursus.

Vincas buvo gimęs 1913 m. rugpiūčio 10 Vištyčių kaime, Vilkaviškio apskrityje. Šeima buvo neturtinga, todėl Vincui, siekiant mokslo, teko patirti daug vargo. Tik suradęs Kaune tarnybą, lankė Pavasario suaugusių gimnaziją. Buvo gabus mokinys, mėgo literatūrą ir buvo literatūros būrelio narys. Gimnaziją baigė 1941 m. Kada kilo karas ir kada buvo sukilimas prieš bolševikų okupaciją, jis aktyviai įsijungė į kovotojų eiles. Kauno miesto centro kautynėse jam sprogstamoji kulka nutraukė koją.

Atsidūręs tremtyje, nors ir būdamas invalidas, jis nenusiminė siekė aukštojo mosklo, studijavo ekonomiją. Atvykęs į Ameriką, kurį laiką dirbo Nekalto Prasidėjimo seselių vienuolyno spaustuvėje kaip linotipininkas, o nuo 1951 metų iki pat savo atsigulimo į ligoninę — Draugo dienraštyje, kur pasižymėjo kaip geras linotipininkas.

Chicagoje jis labiausiai išplėtė savo veiklą su ateitininkais, patsai sutapęs su moksleivių ateitininkų rūpesčiais, juos uoliai rėmė ne tik savo darbu, bet ir stambiomis aukomis, kasmet moksleivių konkursams aukodamas po 100 dol. Vincas taip pat ne vieną šimtinę paskyrė vienuolynams, lietuviškai spaudai ir Lietuvos laisvinimui.

Apie savo sunkią ligą jis jau seniai žinojo ir mirtį sutiko ramiai pasirengęs ir pasivesdamas Dievo valiai. "Draugo" dienraštis, aprašydamas Vincą, savo nekrologą baigė šiais žodžiais: 'Tegu a.a. tauriam lietuviui, partizanui patriotui, gera bus Dievo, kuo jis taip pasitikėjo, amžinoji padangtė, nes žemiškoji padangtė jam nebuvo perdaug dėkinga".

Vincas Matikiūnas

Augustinas Gemelli, pranciškonas, žymus mokslininkas ir Milano katalikiško universiteto steigėjas bei jo rektorius, mirė liepos mėn., sulaukęs 81 metų. Jis ypač išgarsėjo savo tyrinėjimais gamtos moksluose, medicinoje ir eksperimentinėje psichologijoje. Pradžioje jis buvo ateistas, kovojo prieš katalikų bažnyčią. Buvo baigęs mediciną. Atsivertęs įstojo į pranciškonus ir 1908 tapo kunigu. Vėliau dirbo visoje eilėje Europos universitetų.

Lietuvos vyčių metinis seimas šiemet įvyko rugpjūčio 20-23 d.d. Detroite, Mich.

Juozas Polikaitis, Studentų Ateitininkų Są-gos Centro Valdybos pirmininkas, išvyko į kariuomenę. Jo pareigas iki sąjungos suvažiavimo ėjo Jonas Šoliūnas, kuris taip pat rūpinosi ir metine stud. ateitininkų stovykla.

Aidų mokslo premija, skiriama kas antri metai, atiteko Leonardui Dambriūnui už jo studiją 'Lietuvių kalbos veiksmažodžių aspektai". Premija paskirta birželio 11 d. Washingtone Jury komisiją sudarė: pirm. Pr. Skardžius, sekr. V. Trumpa, nariai-Dr. L. Andriekus, dr. Vl. Viliamas, dr. R. Zaluba.

Lituanistikos semestre Fordhamo universitete šiais metais studijavo 25 studentai. Apie kursų darbus plačiau parašysim kitame numeryje.

Kęstutis Čerkeliūnas perėmė redaguoti Sporto žurnalą, kuris pasirodo kas du mėnesiai. Jo skoningai redaguotas, gausiai iliustruotas numeris išėjo birželio mėn. Žurnalą leidžia Fizinio Auklėjimo ir Sporto Komitetas.

Dalia Keblinskaitė, Putnamo atetitininkė, įstojo į Nekalto Prasidėjimo Seserų vienuolyną.

Kun. A. Lipniūno kuopa Chicagoje rugpjūčio 15 suruošė rugiapjūtę su dainomis, šokiais ir gira.

Aloyzas Baronas parašė naują romaną 'Vieniši medžiai'. Romanas spausdinamas Darbininko atkarpoje.

Akytė Kavaliauskaitė, gydytoja, mirė Bonnoje, Vokietijoje. Jos tėveliai gyvena Worcester, Mass. Akytė buvo išvykusi į Vokietiją studijuoti medicinos. Neseniai buvo grįžusi į Ameriką ir po trumpo laiko vėl išvyko į Bonną baigti doktorato darbo. Velionė buvo uoli ateitininkė, priklausė Vokietijos ateitininkų vienetui.

Tėviškės žiburiai liepos 30 išleido 500 numerį. Laikraštis eina kartą per savaitę, leidžia Toronte Kanados Lietuvių Katalikų Dr-gija. Redaguoja dr. Adolfas Šapoka.

į klubo veiklą pats kelią ras, jei norės, bet į administracinį darbą turime traukti visus, kurie jau mūsų tarpe parodė organizacinių sugebėjimų.

Matote, kokia plati dirva mūsų "užsieninei veiklai'? Kiek gero galime padaryti tiems, kurie laukia ir yra reikalingi mūsų paramos.

Manding, kad įtraukimas į sportininkų administravimo darbą — yra mūsų sąjungos narių delegavimas. Štai kaip. Paimame ir susitariame, jog du ar trys draugovės nariai šiemet yra "paaukojami" sportinei veiklai. Tie eina ir stengiasi vietiniuose sporto vienetuose padėti žmonėms, kurie atlieka administracinius darbus. Čia ypač laukiama nuoširdžių sekretoriajto žmonių, nuo kurių dažnai priklauso viso sprotinio vieneto vidinė tvarka. Koks būtų džiaugsmas, jei netrukus bent vienas kitas pabandytų šiuo metodu pasinaudoti. Būtų gera ne tik tam asmeniui, bet mūsų organizacijai ir visam lietuviškam sportiniam gyvenimui Krustelėsime?

LIETUVOS NACIONALINĖ MARIJAMPOLĖS BIBLIOTEKA

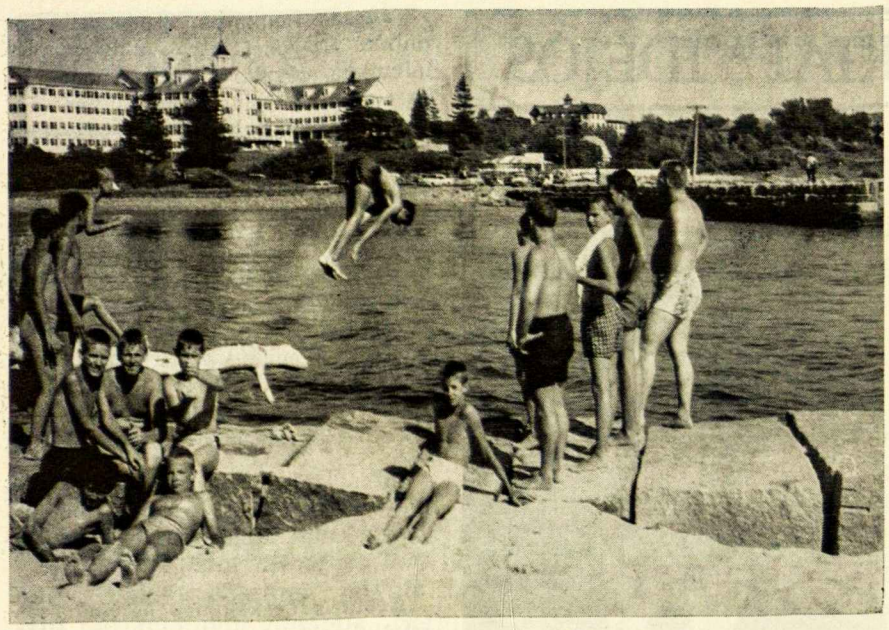

Kennebunkporte stovyklavę berniukai maudosi Atlante

JAUNIMO RAŠINIŲ KONKURSAS

Ryšium su 'Tėviškės Žiburių" savaitraščio dešimtmečiu skelbiamas jaunimo rašinių konkursas, kurio mecenatas yra kun. dr. Juozas Prunskis, paskyręs $100.

I—Konkurse gali dalyvauti viso pasaulio lietuvių jaunimas iki 25 metų amžiaus.

II—Konkurse dalyvaujantieji pasirenka vieną šių temų:

1. Kokią reikšmę teikiu religijai savo ir tautos gyvenime?
2. Kokios mano pareigos Lietuvai ir gyvenamajam kraštui?
3. Ką man duoda lietuviška spauda?
4. Kaip vertinu gyvenamojo krašto jaunimą?
5. Ką galvoju apie jaunosios ir vyresniosios lietuvių išeivijos kartų santykius?

III—Rašinio apimtis: apie 500-700 žodžių. Rašyti galima tik lietuviškai: mašinėle arba ranka.

IV—Po rašiniu pasirašyti slapyvarde ir pažymėti amžių ir išsilavinimą (gimnazija, kolegija, universitetas ar kitokia mokykla). Tikrąją pavardę su adresu įdėti atskiran užlipintan vokan ir išsiųsti kartu su rašiniu.

Rašinį išsiųsti nevėliau 1959 m. spalio 15 d. šiuo adresu: Konkurso KMOMISIJAI, 941 Dundas St. W., Toronto 3 Ont., Canada.

VI—Už geriausius rašinius skiriamos premijos; I - $50, II - $30, ir III — $20. Premijos gali būti išmokėtos gavėjų pasirinktomis knygomis arba pinigais.

VII—Premijuoti rašiniai bus išspausdinti 'T. Žiburiuose". T. Žiburiai' taipgi pasilieka teisę spausdinti ir nepremijuotus rašinius.

VIII—Premijos įteikiamos Toronte 1959 m. lapkričio 14 d. per 'TŽ" dešimtmečio minėjimą.

IX—Vertintojų komisijos sudėtis bus paskelbta vėliau.

Tėviškės Žiburiai

Kennebunkporte, Me., šią vasarą taip pat vyko berniukų stovykla, sutraukusi berniukų ne tik iš Atlanto pakraščio, bet ir iš tolimesnių vietovių.

Kun. Vincas Mincevičius, uolus Lietuvių Bendruomenės darbuotojas ir pirmininkas Italijoje, atvyko į Ameriką aplankyti savo giminių bei pažįstamų. Romoje jis išledo spalvotą šv. Kazimiero paveikslą, pieštą Carlo Dolci. Originalas kabo Pitti galerijoje, Florencijoje. Paveikslas išleistas su galerijos leidimu.

Pranciškonų vienuolyne liepos mėn. pasikeitė vyriausia vadovybė. Buvęs provinciolas Tėv. Viktoras Gidžiūnas, Ateitininkų Federacijos dvasios vadas, pranciškonų ordno centrinės vyriausybės pakviestas Romon dirbti istorinių studijų srityje. Jo vieton pranciškonų provinciolu trimečiui užbagti paskirtas Tėv. Jurgis Gailiušis, tas pareigas jau ėjęs šešerius metus.

Naujos stacijos įrengtos Kennebunk porte, Me., pranciškonų vienuolyno ir pašventintos rugpiūčio 9 per lietuvių dieną. Stacijom planus parengė arch. Jonas Mulokas, jų statyba rūpinosi Tėv. Kęstutis M. Butkus, O.F.M. Visos 14 stacijų yra sutelktos į vieną pastatą, kuris primena augštą lietuvišką koplytėlę. Stacijų paveikslus sukūrė skulptorius Vytautas Košuba.

Dail. Romas Viesulas, gavęs Gugenheimerio stipendiją, metams buvo išvykęs į Europą. Šiuo metu dar gyvena Ispanijoje, kur atsidėjęs dirba iliustracijas lietuvių liaudies dainoms. Į Ameriką grįžta lapkričio mėn.

Putnamo stovyklautojos rengiasi susiartinimo šventės programai. Nuotr. B. Kerbelienės

ATEITIES PLATINIMO KONKURSAS

Kaip skelbėme gegužės ir birželio Ateities numeriuose, nuo birželio 1 iki lapkričio 1 vyksta **Ateities** platinimo vajus. Kas daugiausia išplatins, tam skiriama 50 dol. premija.

Šiuos pinigus paaukojo kun. dr. Juozas Prunskis, kuris nekartą jau parėmė Ateitį, norėdamas skatinti jaunųjų kūrybą, padėti mūsų žurnalui stiprėti. Anksčiau jo skirtuosius pinigus skyrėm įvairiem rašinių konkursams, dabar — Ateities platintojams.

Visos kuopos, draugovės ir taip pat pavieniai asmenys prašomi įsijungti į šį vajų ir surasti kuo daugiau naujų skaitytojų.

SUSITUOKĖ

Šią vasarą ypač gausu buvo ateitininkiškų vestuvių.

Ričardas Kontrimas ir Raimunda Einkytė susituokė birželio 27 Philadelpjijoje.

Dr. Kazys Pempkus ir Irena Lozaitytė susituokė liepos 4 Chicagoje.

Antanas Ivašką ir Irena Gintarė Banaitytė susituokė liepos 25 Brooklyne.

Džiugas Staniškis su Dalia Prikockyte susituokė liepos 18 Clevelande.

Juozas Končius ir Giedrė Kizlauskaitė susituokė rugpjūčio 1 Chicagoje.

Vaclovas Kleiza ir Asta Orintaitė susituokė rugpjūčio 8 Clevelande.

Visus jaunavedžius nuoširdžiai sveikiname!

Putname liepos mėnesį stovyklavo 126 mergaitės iš įvairių Amerikos ir Kanados vietovių. Stovyklą globojo Motina M. Aloyza ir sesuo vyresnioji M. Augusta, stovyklos kapelionu buvo kun. St. Yla, vedėja — sesuo M. Bernarda, padėjėjos — sesuo M. Palmira ir sesuo M. Benedikta. Stovyklautojos ypač gražiai pasirodė per lietuvių susiartinimo šventę liepos 23, atlikdamos programą, kurią parengė ir jai vadovavo K. Marijošienė. Pirmoje dalyje buvo plastika, mažųjų mergaičių lenktynės, antrojoje dalyje Maironio minėjimas kur buvo padainuota Maironio dainų ir padeklamuota eilėraščių. Kaip ir kasmetą, taip ir šiemet stovyklautojos leido savo laikraštėlį — Kibirkštėlės.

studentų ateitininkų sąjunga

VASARA CHICAGOJE

Chicagos studentų draugovės metinė šventė, kuri įvyko antrame sekmadienyje po Velykų, labai gerai pavyko. Pavakaryje susirinkę prie Jaunimo Centro iškilmingai ėjome į koplytėlę palaiminimui. Pamokslą sakė Tėvas J. Venckus, S.J Po pamokslo devyni kandidatai po vieną davė ateitininko įžodį. Ženkliukus prisegė kun. St. Yla, svečias iš Putnamo.

Po rimtosios dalies buvo vakarienė Čiurlionio galerijoje. Prie salės papuošimo prisidėjo M. Meškauskaitė, E. Skrupskelytė ir D. Kolbaitė.

Naujai davusiem įžodį tarė sveikinimo žodį kun. V. Dabušis ir kun. St. Yla, linkėdami nepailstamo pasiaukojimo organizacijos veiklai. Br. Čikotas, atstovaudamas SAS CV, taip pat sveikino naujus narius. Kandidatų vardu už sveikinimus ir linkėjimus dėkojo kol. Ramūnas Motekaitis. Dr. Danilevičius skaitė paskaitą apie ateitininko asmenybę.

Linksmąją dalį pravedė Vitolis Budrys su savo hipnoze. Užhipnotizavimas paveikė; R. Augiutę, E. Sakalauską, ir "Korky" Jazbutį. Vida Krištolaitytė skaitė savo sesers parašytą eilėraštį — "Per pasaulį bliūznijam.' Muzikinę dalį išpildė Kometų trio' — D. Noreikaitė, I. Valaitytė, J. Katelytė. Abituriento įspūdžius skaitė Povilas Kilius ir A. Bičiūnas.

Po vakarienės buvo šokiai.

Birželio 7 Jaunimo Centre buvo draugovės susirinkimas. Išklausę mišias, susirinkimą pradėjome tylos minute ir tuo prisiminėm į Sibirą išvežtus brolius ir seseris.

Rašytojas Al. Baronas skaitė įdomią paskaitą apie literatūros priklausomumą. Paskaitininkas iškėlė klausimą: kam turi literatūra tarnauti? Jis paaiškino, kad literatūra yra dvasinis turtas, kuriuo pasinaudoja ne viena, bet daug generacijų. Toliau prelegentas paminėjo vieną kylančią problemą — ar rašytojas, rašydamas svetima kalba, daugiau nuveikia savo kraštui.

Po paskaitos ir trumpų diskusijų įvyko vieša tribūna. Tuo tarpu susipažinome su abiturientais ir svečiais. SAS pirmininkas Juozas Polikaitis tarė žodį abiturientams. Kartu su SAS pirmininku buvo atvykę iš Detroito Br. Čikotas ir Narimantas Udrys. Kol Udrys informavo apie įvykstančia studentų stovyklą. Br. Čikotas paaiškino apie lituanistinius kursus Fordhamo universitete.

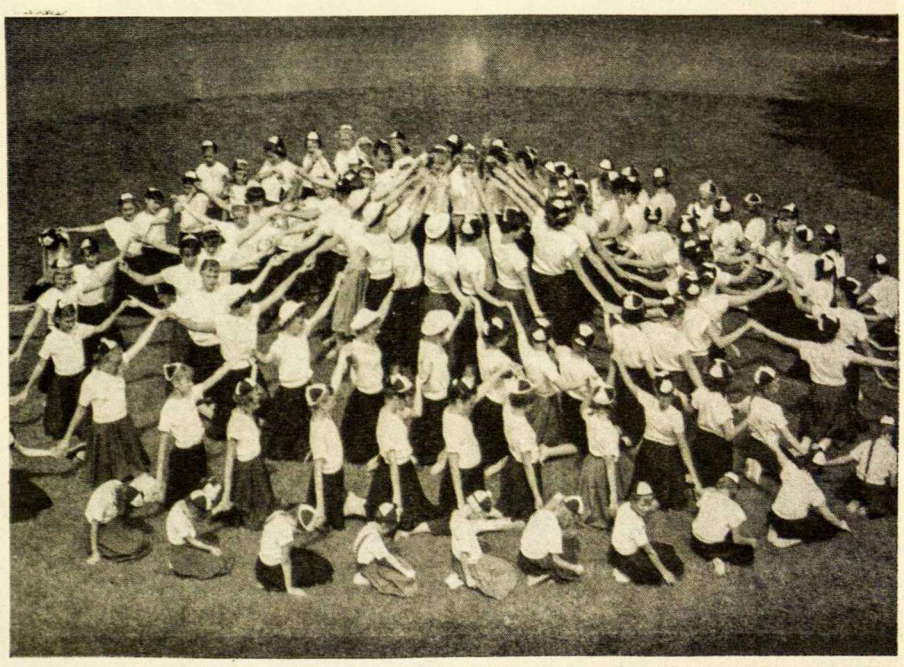

Putname stovyklavusios mergaitės atlieka programą lietuvių susiartinimo ševntėje liepos 26. Nuotr. B. Kerbelienės

Svarbiausioji susirinkimo dalis tai naujos valdybos rinkimai. Į valdybą išrinkiti šie: V. Budrys, V. Krištolaitytė, A. Tijūnėlis, K. Bagdonas ir K. Jazbutis; o į reviz. komisiją: J. Kučėnas, I. Valaitytė ir A. Kateivtė.

Susirinkimą baigėme ateitininkų himnu.

V.D.

Liepos 19 po mišių Jaunimo Centre įvyko Chicagos studentų ateitininkų draugovės susirinkimas. Jam pirmininkavo Vitolis Budrys, sekretoriavo Dalia Stakytė.

Dabartinis draugovės pirmininkas Kučėnas pranešė liūdną žinią iš ateinantiems metams išrinktos valdybos atsistatydino du nariai, ir tai sudarė problemą pririnkt du naujus narius ar išviso skelbti naujus rinkimus. Kadangi šis įvykis buvo netikėtas, tai sprendimas buvo atidėtas kitam susirinkimui.

Paskutiniu metu buvo vis labiau paliečiami veiklos klausimai. Šiame susirinkime tiems klausimams diskutuoti pagrindą davė savo paskaitėlėje Kęstutis Bagdonas. Jis paliete nario asmeniško išsivystymo klausimą sąntykyje su organizacija, jo pareigą savo organizacijai, organizacijos vadų kvalifikacijas bei jų parinkimą, ir organizacijos narių bei vienetų vidinį santykiavimą.

Bediskutuojant paskaitos mintis, buvo pastebėta, kad organizacinė problema gali kilti dėl dviejų priežasčių: dėl mechaniniai silpnos organizacinės struktūros ar pačių organizacijos narių asmeniško nepajėgumo. Diskusijose buvo tendencija pasisakyti už vieną ar kitą iš šių minčių. Tačiau buvo atkreiptas dėmesys ir į tai, jog šis klausimas negali būti taip kategoriškai išspręstas.

Auksė Liulevičiutė padarė pranešimą apie savo ir keletos kitų studentų darbą jaunesniųjų moksleivių ateitininkų stovykloj. Jos nuoširdus ir entuziastingas atsiliepimas apie malonų darbą su moksleiviais, be abejo, paskatins ir kitus į darbą su mūsų jaunesniaisiais.

Susirinkimo metu buvo pasiųstas lapas su klausimu; "Ar važiuosi į stovyklą?" Užsirašė net apie dvidešimt.

Po susirinkimo, nors ir lyjant, nariai su draugovės vėliava nuvyko į Dariaus ir Girėno minėjimą.

NEW YORKAS

Birželio 7 Apreiškimo parapijos patalpose Brooklyne įvyko moksleivių ir studentų ateitininkų bendra metinė šventė, kurioje dalyvavo apie 100 ateitininkų ir svečių.

Iškilmės pradėtos 11 v. mišiomis. Jų metu ateitininkai bendrai ėjo prie šv. Komunijos. Po mišių visi susirinko į Apreiškimo parapijos salę bendriems pusryčiams, kuriuos paruošė mergaitės ateitininkės.

Iškilmingam susirinkimui pirmininkauti buvo pakviesta Rūta Žukaitė, sekretoriauti Irena Sandanavičiūtė. Į garbės prezidiumą pakviesti: šun. V. Pikturna — studentų draugovės dvasios vadas, kun. J. Pakalniškis — moksleivių kuopos dvasios vadas, Irena Banaitytė, dr. V. Vygantas ir Stasys Dzikas — sendraugių atstovas.

Studentų ateitininkų įžodį davė Danutė ir Nijolė Bortkevičiūtės, Vida Lušytė, Dalia Minkūnaitė, Milda ir Lina Skučaitės, Edmundas Adomaitis, Algis Liaugaudas, Gediminas Naujokaitis, Algis Šaulys, Gediminas Trimakas ir Aleksandras Vaitekūnas. Moksleivių ateitininkų įžodį davė Regina Zebertavičiūtė ir Vytautas Beleckas. Naujus ateitininkus

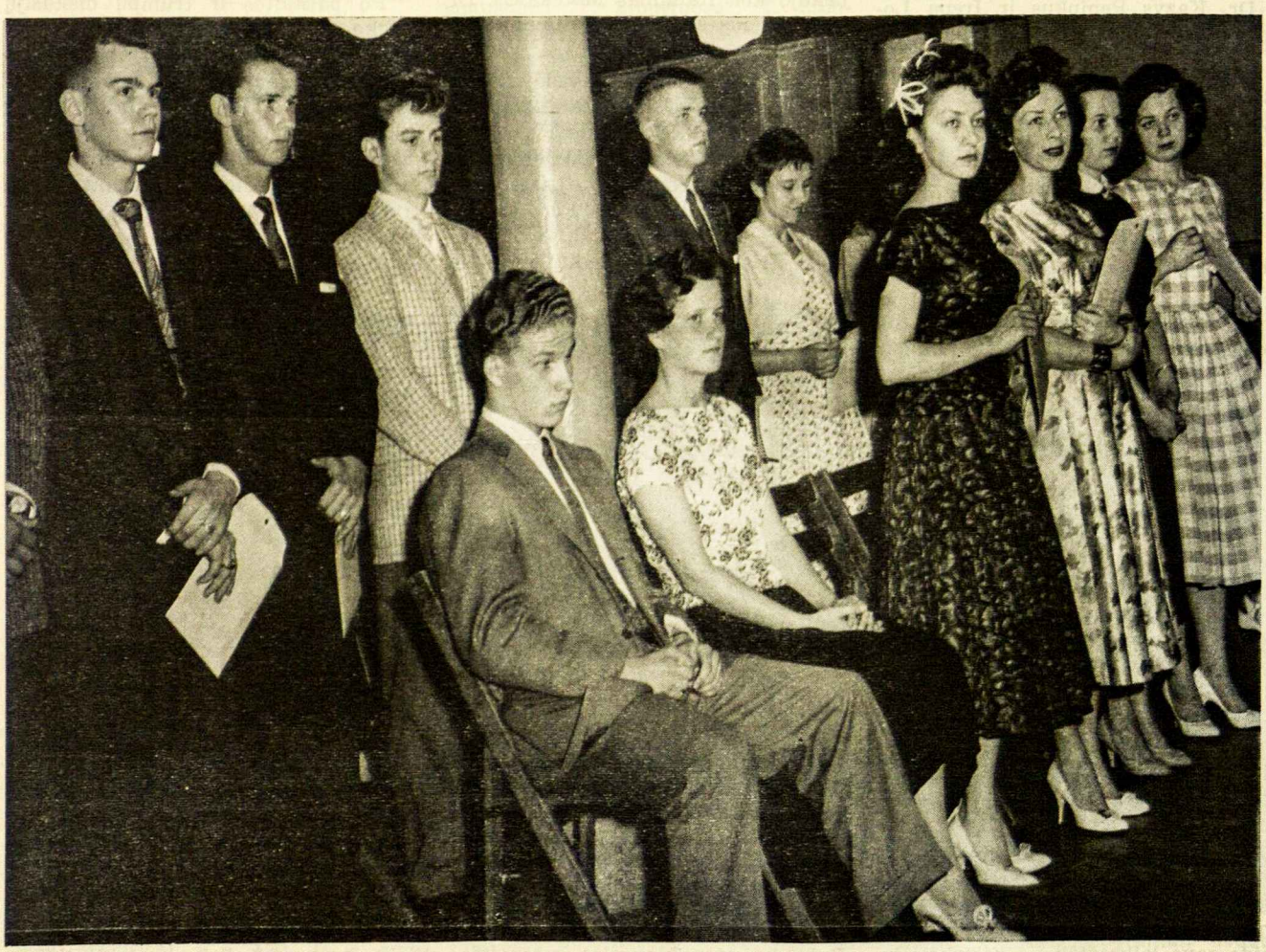

New Yorko moksleiviai ir studentai ateitininkai, davę įžodį. Nuotr. V. Maželio

sveikino kun. V. Pikturna, kun. J. Pakalniškis ir Stasys Dzikas, visi džiaugdamiesi prieauglio gausumu.

Paskaitą skaitė dr. V. Vygantas.

Šventė baigta ateitininkų himnu.

R. V.

BALTIMORE

Birželio 28 Baltimorės studentai ateitininkai suruošė išvyką į gražią p. Bradūnų vasarvietę. Suvažiavo nemažai moksleivių, sendraugių ir ateitininkų bičiūlių. Įšvykos metu draugovės pirmininkas Jurgis Pukelis atsiveikino su uoliu draugovės nariu Juozu Gailevičium, kuris šiais metais baigė kolegiją. Taip pat buvo priimti studentų tarpan abiturientai Ramutė Kudirkaitė, Kęstutis Česonis, Petras Bakauskas. Po sveikinimų Juozas Gailevičius vaizdžiai apibudino mokslo svarbą ragindamas jaunesniuosius siekti augštesniųjų mokslų. Smagiai pasimaudę ir sulošę porą draugiškų tinklinio rugtynių, visi skirstėsi namo.

B.

ATGARSIAI IŠ CLEVELANDO SAS VEIKLOS

Clevelando studentai ateitininkai šį pavasarį reiškėsi gana aktyviai. Pirm. R. Laniauskas, talkinamas kitų valdybos narių, gana sėkmingai įvygdė eilę pramatytų darbų. Pirmiausia skyrius išėjo į Clevelando visuomenę su lietuviška knyga. L.B. Centro valdybos paskelbtas vajus buvo pradėtas ir gerais rezultatais užbaigtas, kaip tik šio skyriaus.

Susirinkimai vyksta reguliariai ir pravedami įdomia dienotvarke: labai aktyviai diskutuojama metinė tema Pasaulio vizija, skaitomi aktualūs referatai ir paskaitos.

Gegužės 10 padarėm išvyką į vietos meno muzėjų, kuriame tuo metu vyko metinė dailininkų paroda. Aušra Barzdukaitė ir Roma Staniškytė aktyviai reiškiasi sporte ir Clevelando sportininkus reprezentavo Iowa. Aktyvus draugovės narys E. Žilionis, kaip JAV armijos karininkas, išvyko į Vokietiją ir šiuo metu yra apsistojęs Heidelberge.

Gegužės 6, mokslo metų baigimo proga įvyko susirinkimas, kuriame P. Balčiūnas skaitė įdomią paskaitą lietuviškumo išlaikymo temomis. Buvo ir trumpa meninė dalis, kurios metu linksmais kupletas susirinkusius gerai nuteikė V.. Žilionytė, A. Balčiūnaitė ir R. Apanavičius. Visi gražiai pasilinksmino ir pasišoko.

Ingrida Stasaitė

MA SĄJUNGOJE

Pr. Dielininkaičio kuopos šventės atidarymas

PRANO DIELININKAIČIO KUOPOS ŠVENTĖ

Vis meldėme Dievą gero oro. Ką tik sutikome, kvietėme į savo šventę. Kasdien dildėme batus ir savo balsus repeticijose ir nekantraudami laukėme gegužės 31, kada įvy-ks pirmoji mūsų kuopos šventė.

Plėvesuojant vėliavoms prie Marquette Parko parapijos salės, pradėjo rikiuotis uniformuoti Pr. Dielininkaičio kuopos ateitininkai. Veiduose galėjai įžiūrėti džiaugsmą ir pasididžiavimą, nes kiekvienas kuopos narys įdėjo daug darbo, besiruošdamas savo kuopos šventei.

Šventę pradėjome mišiomis. Prieš altorių sustojo keturių kuopų vėliavos; Kun. Alf. Lipniūno, Marijos, Šv. Jurgio ir Pr. Dielininkaičio. Kuopos dvasios vadas, kan. V. Zakarauskas, aukojo mišias ir pasakė lietuvišką pamokslą, palinkėdamas su drąsa ir pasiryžimu nešti tos amžinosios tiesos ugnį ir apjungti visą katalikišką Chicagos jaunimą ateitininkų eilėsna.

Mišiom pasibaigus, apie 200 moksleivių, sendraugių, studentų, svečių ir tėvelių susirinko parapijos salėn. Rita Jaraitė, kuopos pirmininkė, atidarė pirmąją kuopos šventę, trumpai nušviesdama kuopos padėtį. Kuopoje veikia trys būreliai. Šiemet kuopa įsigijo labai gražią vėliavą, kurią pašventino vakarų apygardos šventės metu ir prie jos virš šimto ateitininkų davė priesaiką. Šventei pravesti pakvietė Pr. Dielininkaičio berniukų būrelio globėją Rimantą Repšį.

Įnešus vėliavas, priesaikai primti buvo pakviesti: kuopos dvasios vadas — kan. V. Zakarauskas, vėliavos kūmas dr. J. Juozavičius, kuopos globėja Ald. Šoliūnienė ir MAS Centro atstovė I. Valaitytė. Kuopos globėja perskaitė protokolą ir kuopos tarybos nutarimą, kad, išbuvę kuopoje nustatytą kandidatavimo laiką ir išlaikę nustatytus MAS CV egzaminus pakeliami į tikr. MAS narius: Laimutė Underytė ir Aloyzas Rimkus — Pr. Dielininkaičio kuopos; Petras Galvydis, Jonas Nalivaika, Petras Nalivaika — Marijos kuopos; į vyresnio moksleivio ateitininko laipsnį buvo pakeltas Vaidevutis Valaitis. Sugiedojus ateitininkų himną, iškilmingoji dalis buvo baigta.

Svečiai, moksleiviai ir tėveliai sėdo prie skaniai ir gražiai paruoštų pusryčų, kuriuos mums parengė tėvų komitetas: p. Jaras p. Narutienė, p. Rimkienė ir p. Valaitis kitų mamų padedami. Pusryčiai buvo pradėti malda.

Kai didysis alkis buvo apmalšintas, kuopą sveikino: I. Valaitytė MAS CR vardu, dr. J. Meškauskienė — MAS vakarų apygardos vardu, vė-

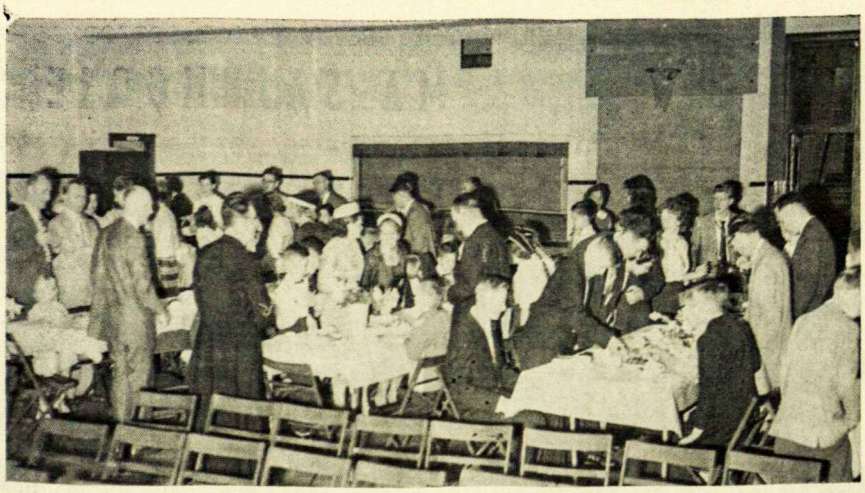

Neskubėk, maldą pirma sukalbėk! — kan. V. Zakarauskas kalba maldą prieš pusryčius

Ar ne gražus tas mūsų kubilėlis? — kuopos jaunesnieji šoka kubilą

Pas močiutę augau, vargo neturėjau — Kuopos jaunesniosios mergaitės šoka plastinį šokį, paruoštą A. Kižienės

Sėdžiu po langeliu. — Dainuoja Irena Žičkutė

liavos kūmas dr. J. Juozavičius, sendraugių skyriaus pirm. prof. V. Maneliis ir stud. draugovės pirm. Jonas Kučėnas. Raštu sveikino vėliavos kūma dr. J. Danilevičienė. Tolimesnė programa buvo nukelta į sceną. Čia buvusiai jaunesniųjų mergaičių ir berniukų globėjai Sofijai Mažionytei buvo įteikta knyga su globotinių parašais, A. Kižienei už jaunesniųjų mergaičių būrelio paruošimą neninei programai buvo įteikta gėlių.

Svečiai laukė, ką gero parodys jaunieji kuopos nariai. Pirmą numerį išpildė pianu Rita Jaraitė, kuri pasirodė esanti ne tik energinga kuopos pirmininkė, bet ir gabi pianstė. Solo dainavo Irena Žičkutė, kuri turi labai gražų balsą. Jaunesnės mergaitės pašoko tris plastinius šokius: Pas močiutę augau, Leiskit į tėcynę ir Oi gi gražus gražus. Vyresniųjų mergaičių ūrelis labai gražiai sudainavo Vilko vestuves ir Vai kelkitės, vaikeliai. Judita Praninskaitė deklamavo K. Binkio — Mano rytos. Jaunesnieji berniukai ir mergaitės smagiai sušoko du tautinius šokius: vėdarą ir kubilą. Jonas Butvila padeklamavo eilėraštį. Vyresniųjų mergaičių būrelis visus pralinksmino vikriu lenziūgėliu.

Meninei programos daliai pranešinėjo Apolonija Sapalaitė ir Gedimina Indreika.

Publika labai šiltai sutiko mus ir stebėjosi tokia įvairia programa. Po meninės dalies parodytas filmas iš vaikų kaukių baliaus, kurį buvo su-

ruošę Pr. Dielininkaičio tėvų komitetas. Čia ne vienas juokėmės, matydami save su velniukų ar raganų kaukėmis.

Visi patenkinti pasisekusia Pr. Dielininkaičio kuopos švente skirstėsi namo.

Pagaliau kuopa įstojo į veiklos vėžes. Energinga, bet labai jauna kuopos valdyba žada nugalėti visas kliūtis ir pasidaryti didžiausia kuopa Chicagoje.

A.Š.

LOS ANGELES, CALIF.

Los Angeles moksleivių ateitininkų Šiluvos Marijos kuopa gegužės 17 turėjo savo susirinkimą pas Saulę Brazdžionytę.

Susirinkimas pradėtas ateitininkų malda. Po protokolo skaitymo Bernardas Brazdžionis kalbėjo apie ateitininkų principą — inteligentiškumą ir nurodė, koks turi būti inteligentas.

Toliau buvo renkamas kuopos vardas. Iš visų pasiūlytų vardų išrintas Šiluvos Marijos vardas.

Susirinkimą baigę, žaidėme. Žaidimams vadovavo Algis Karalius. P. Brazdžionienė ir S. Brazdžionytė mus visus skaniai pavaišino.

Birutė R.

Trečias moksleivių ateitininkų susirinkimas įvyko birželio 7 pas Vidą Mikuckytę. Dalyvavo 15 asmenų. Susirinkimas, vadovaujamas Algio Karaliaus, buvo atidarytas malda. Ppo to Birutė Reivydaitė skaitė protokolą iš pereito susirinkimo. Programą pradėjo Albinas Šeškas, padarydamas pranešimą apie Vasario 16 gimnaziją, Vida Mikuckytė paskaitė kun. A. Sušinsko "Kiekvienas yra reikalingas" ir išdėstė, kad kiekvienas žmogus turi žinoti ką šiame gyvenime turi daryti. Tą žmogus žino per savo laisvą valią.

Einamuose reikaluose nutarta prašyti, kad kiekvienas narys susirastų po du asmenis, kurie remtų Vasario 16 gimnaziją, paaukodami po dolerį kas mėnesį.

Birželio 21 d. buvo paskirta gegužinei, į kurią nutarta pakviesti narių tėvus, sendraugius ir studentus ateitininkus.

Susirinkimas baigtas malda.

Birželio 13 Los Angeles moksleiviai ateitininkai išpildė radijo vaizdelį. paminėdami ištremtus lietuvius. Vaizdelį parašė J. Kojelis. Jame dalyvavo šie asmenys: Saulė Brazdžionytė, Giedrė Fledžinskaitė, Irena Keselytė, Birutė Lembergaitė, Vida Mikuckytė. Dalie Polkaitienė, Birutė Reivydaitė, Ina Stadalninkaitė, Antanas Audronius, Algis Karalius ir Albinas Šeškas.

GF

Liepos 18 Los Angeles moksleivių ateitininkų kuopa turėjo išvyką į pajūrį. Ten taškėsi Ramiojo vandenyno bangose ir šildėsi saulės spinduliuose. Išalkę kepėsi dešreles, nes apetitas buvo didelis po kovų su bangomis. Pasimaudę ir pasisotinę, visi nuvyko pas J. Kojelį, kuris pasidalino su mumis prisiminimais apie ateitininkų įsikūrimą Kauno universitete. Taip pat jis įdomiai nupasakojo apie ateitininkų slaptą veikimą Lietuvoje. Baigdamas iškėlė mintį, kad ši kuopa imtųsi iniciatyvos organizuoti jaunųjų ateitininkų būrelį. Grįždami namo, visi gyvai diskutavo šį pasiūlymą.

Ina

Kai užgieda, uždainuoja, širdį sugraudina. — Vyr. mergaičių būrelio dainininkės, paruoštos A. Paliokaitės

šventės uždarymas. Giedamas ateitininkų himnas

JUBILĖJINĖS STOVYKLOS SPYGLIAI

Moksleivių ateitininkų jubilėjinė stovykla, kaip žinote visi, kurie ir nebuvote, buvo prie Spyglio. O kur tik yra spyglių, kaip visi taip pat žino, jie duria ir ten, kur neturėtų durti. Kad tai yra neišgalvota tiesa, skaitome 'Aukso knygoje":

...'Seselė Paulė atsakinėjo į mergaičių klausimus apie elgesį šokiuose", kadangi ji pati nešoka.

...'J. Damušienė kalbėjo mergaitėm, kad reikia turėti du veidrodžius ir kasdien į juos žiūrėti', nes, žiūrint tik į vieną, galima apsirikti: jis gali rodyti kreivai.

...'Visos mergaitės, šiltai apsirengusios, su kelnėm ir megztiniais, išžygiavo paskui berniukus", kadangi ir jos norėjo atrodyti, kaip berniukai.

...'Po meninės programos buvo modernių šokių pamoka, kurioje Džiugas Augius ir Aldona Grėbliūnaitė demonstravo valsą'.

...Jaunimo vakaras "užsibaigė senių polka.

...'Pabiro ašarų kalnai, kai atvažiavo autobusai paimti čikagiečių'; lyg šiol buvo žinoma, kad vanduo liejasi į ežerus, bet čia jisai kilo čiurkšlėmis ir stingo į ... ledų kalnus. Toks šaltas buvo gailestis tų čikagiečių

'Kodėl vadovybė, norėdama ateitininkiškų šeimų stovyklose mus taip griežtai segreguoja?" Atsakymas randamas berniukų klausime: ' kas nedera daryti neapsiženiejus? Koks klausimas buvo iškeltas kun. V. Rimšeliui.

(Iš "Aukso Spinduliai', išleisto prei Spyglio".)

J. SAKALAS

LOPŠINĖ PAPŪGĖLEI

Mik, šnekutėlė, miegok,
Savąją pupą sapnuok,
Pilnus aruodus grūdų;
Lesi paparčių lapus,
Mares tyrų vandenų.
Supsies ant mirtų šakų,
Švies tau saulytė linksmai,
Leis ten skrajoti laisvai.
Niekas čiulbėt neuždraus,
Nieks tavo šarmu neplaus.
Skrisk į sapnų tu kraštus;
Mik, šnekutėli, ramus.

Dalia Daukšytė

DIDŽIAI

GERBIAMAS

KREIVŲ ŠYPSENŲ

REDAKTORIAU

Nusprendžiau, kad reikia rimtai stot į darbą ir atsisėdus jums parašyt. Esu labai pasipiktinęs, kad Jūs į "Kreivas Šypsenas" dedate tik paveikslėlius. Ar aš tam jau beveik 20 metų mokausi kaip skaityti?

Kai gausite šį laišką prašau nebesiųsti atsakymo šiuo adresu, nes mes jau būsime išsikraustę. Siųskite nauju, kurio aš dar nežinau. Tiesa, pamiršau jums įdėti skolą už "Ateities' prenumeratą. Kadangi vokas jau buvo užlipdytas kai prisiminiau, tai nenorėjau jo plėšyti. Atsiųsiu kitą kartą.

Norėjau jus aplankyt ten New Yorke. Eidamas priėjau kryžkelę ir žiūriu į tokią rodyklę. Ten parašyta — New York 400 m. Užsilipau ir laukiu, kad ta rodyklė mane į New Yorką nugabentų. Laukiau, laukiau, o ta rodyklė kaip nejuda iš vietos, taip nejuda. Spjoviau ir grįžau namo. Daugiau niekur nekeliausiu.

Gerbiamas redaktoriau, parašykite straipsnį apie studentų stovyklas! Man rodos, kad mūsų kolegos nesupranta tikro stovyklos tikslo. Jie važiuoja į stovyklą, kad atrastų kokią gražią studentę, prie kurios galėtų prisikombinuoti. Kaip nors pabandykite jiems įrodyt, kad taip labai nemandagu. Tegul jie pasimoko iš mūsų malonių kolegių, kurių kilnus tikslas yra leisti patraukliems studentams prie jų prisikombinuoti.

Šiam kartui tik tiek. Jeigu gausiu atsakymą, parašysiu jums daugiau.

Su pagarba
A.Š. Birbynė

Užmigo Untė Šalapinis,
Užsnūdo jau ir Čiukas Dėlis,
Ir liūdnos darosi kas dieną
Mažytės kreivos šypsenėlės.
Tai kas, kad šypsenos bėdnėja, —
Terašo ten šiandien kiti!
Turiu aš savo viensėdiją, —
Ir reikalai visai prasti!
Žmona vis 'šapintis' vadina,
Na ir į kiną reik nueit;
Baigiau aš savąjį veikimą,
Netink inžinieriam juk veikt
Gal kai kada gerai pražilsiu,
Nesuks galvos sena žmona,
Kai anūkėlius aš ganysiu,
Ir kreivom šypsenom bus laiko jau tada.

A.Š.

Profesorius: Ką gali papasakot apie garsiausius 17-to šimtmečio chemikus?
Studentas: jie visi jau mirę.

Kuo daugiau mokomės , tuo daugiau žinom.
Kuo daugiau žinom, tuo daugiau pamirštam.
Kuo daugiau pamirštam, tuo mažiau žinom.
Kuo mažiau žinom, tuo mažiau pamirštam.
Kuo mažiau pamirštam, tuo daugiau žinom.
Tai kodėl mokomės?

Profesorius: Ar tamsta esi šios klasės mokytojas?
Studentas: Ne.
Profesorius: Tai nekalbėk kaip kvailys.

Linksmas profesorius: Prašau pasiųst atsakymų lapus į priekį. Malonėkite įdėti kalkės tarp lapų, kad galėčiau visas klaidas iš karto patikrint.

'Dabar jums pailiustruosiu, ką turiu galvoj', — tarė profesorius ir švariai nutrynė lentą.

PRAŠOM VISŲ IŠ VISUR ATSIŲSTI KREIVOM ŠYPSENOM MEDŽIAGOS APIE VASAROS STOVYKLAS.

ŠACHMATAI

Rašo K. Merkis

Povilas Vaitonis, Kanados šachmatų meisteris, dalyvauja Kanados šachmatų p-bėse, Montrealy. Į jas atrinkta iš viso krašto 12 geriausių.

Viktoras Palčiauskas, 17 metų ekspertas iš Cicero, Ill. puikiai pasirodė JAV jaunių ir po jų JAV atvirose p-bėse, Omaha, Nebr., sukoręs pirmose 6:3 ir antrose 7:5 taškų.

Bostono jaunuoliai, Gediminas ir Leopoldas Šveikauskai (abu baigė Harvardo universitetą), Ged. Kuodis (15 metų) ir Algis Makaitis (14 metų), dalyvavo Naujos Anglijos šachmatų p-bėse, rugsėjo 4-7, Bostono Touraine viešbuty.

Chess Life liepos 20 rašė apie Gedimino Šveikausko laimėjimą New Yorke USCF rating turnyro. Šveikauskas buvo minimas, kaip jaunuolis su dideliu talentu.

Ivars Kalme, 19 metų latvis, Philadelphijos meisteris, pateko su kitu latviu Edmar Medniu iš New Yorko į 10 atrinktų JAV meisterių, dalyvaujančių Log Cabin jubiliejiniame turnyre. Iki priešpaskutinio rato I. Kalme laikėsi trečiuoju su 5½:2½ taškų, laimėjęs prieš didmeistrį Bisguier ir kt.

A. Zujus, Chicagos Neries ekspertas, š. m. Milwaukee turnyre per 11 ėjimų užmatavo savo oponentą A. Briknerį. Zujus žaidė juodais. 1. e4 e5. 2. Žf3 Žc6. 3. Rc4 Žd4?! 5. Ž:e5? (reikėjo Ž:Ž, o dabar patenka į žinomas pinkles) . . . Vg5! 5. R:f7+ Ke7. 6. Vh5 V:g2. 7. f4 V:B+. 8. Kf2 Žf6. 9. Žg6+ h:g6. 10. V:B Vf3+. 11. Kgl Že2 matuoja.

Į šios partijos pinkles pateko 1958 m. Bostono žaidėjas R. O'Keefe rungtynėse su 13 metų Algiu Makaičiu. Partija 7 ėjimų! Juodais žaidė Makaitis, 1. e4 e5. 2. Žf3 Žc6. 3. Rc4 Žd4?! 4. Ž:e5 Vg5! 5. Ž:f7 V:g2. 6. Bf1 V:e4+. 7. Re2 Žf3! matuoja.

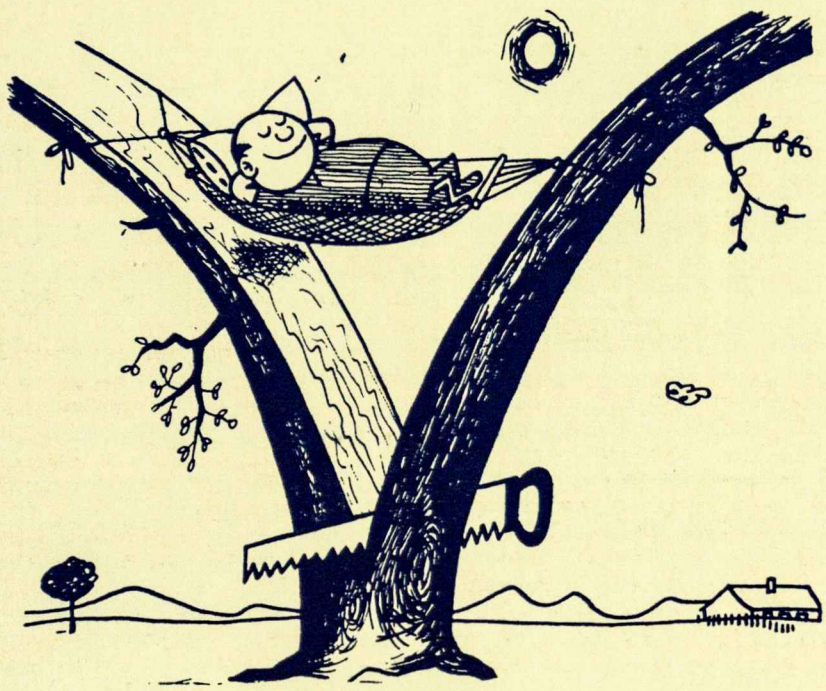

Sendraugio poilsis savam sode

SENDRAUGIŲ BĖDOS

Gal susirinkiman reikia man nueiti,
Bet ką gero gali man kas nors pateikti;
Kam dar reikia kvaršint mano galvą seną,
Kai iš televizijos dabar semiu jau peną.
Šilta man ir gera kambary sėdėti,
Ko tik širdis nori, galiu sau žiūrėti;
Pliurps ten atsistojęs koksai nors kolega,
Galiu dar pradėti aš norėti miego.
Vakarą štai ruošia mūsų studentėliai,
Bet ir man juk brangūs mano pinigėliai;
Gali prireikėti kam nors paaukoti
Arba kokio darbo gali man užduoti.
Štai moksleiviai šaukia eik susirinkimą,
Būt geriau nueiti gal kur nors į kiną,
Jau vaikai užaugo, tegul sau jie žino,
Kad mane jau seną gana prikankino.
Šitaip dūmuoja mūsų sendraugėliai
Ir saldžiai sapnuoja apie arbatėles,
Apie senas dienas ir geras gadynes
Kada netrūnojo kaip senos puodynės.

A. š.

★ ★

Sibiro lietuvių maldaknygė

MARIJA,
GELBĖKI MUS

geriausia dovana visiems.

Jos kaina tik $1.00.

Užsakymus siųsti:

ATEITIS
916 Willoughby Ave.,
Brooklyn 21, N. Y.

★ ★

Ar jau turite įsigiję?

Prof. St. Šalkauskio
ATEITININKŲ IDEOLOGIJA
$3.00

ŠV. PIJUS X

Ateitininkų Sąjūdžio įkvėpėjo gyvenimas
$2.00

Alfos Sušinsko
JAUNYSTĖS MARŠAS
$1.00

užsakymus siųskite:

ATEITIS
916 Willoughby Ave.
Brooklyn 21, N. Y.

ALp(LKA)1786
1959, Nr.7

ATEITIS, RUGSĖJIS, NR. 7

Prie upės. Nuotr. Gedimino Naujokaičio